

SERBIAN MIRROR ГЛЕДАЛО

ОД АТЛАНТИКА ДО ПАЦИФИКА
INDEPENDENT SERBIAN
NEWSPAPER IN THE USA
НЕЗАВИСНИ МЕСЕЧНИ
ЛИСТ СРБА У САД

SRPSKO-AMERIČKA MEDICINSKA ASOCIJACIJA
- SAMA U JOŠ JEDNOJ HUMANITARNOJ AKCIJI

POMOĆ MEDICINSKOM CENTRU U IVANJICI

EKOLOŠKI PROTESTI SRBIJA NIJE NA PRODAJU

PRIVATNA IMOVINA POSTAJE PRČIJA

SLIKAR ZORAN ANDJELKOVIĆ

OD KREMLJA DO BELE KUĆE PČELINJE ZUJANJE I DEDINE PRIČE

MALI PRINC IZ KUHINJE

PIKSI GRMI OD
SAMOPOUZDANJA PRED KATAR:
TEK ĆETE VIDETI
ŠTA OVAJ TIM MOŽE

Dr Vesna Simić O.D.

**Doktor optometije sa više
od 20 godina iskustva.
Generalni očni pregledi odraslih i dece.**

**Specijalizovana ordinacija za
vision rehabilitaciju dece i odraslih
sa poremećajem strabizma,
ambliopije, i binokularnih smetnji koji
moгу potencijalno da utiču na učenje**

Vesna Simic,
O.D., FCOVD
Clinical Associate
Park Ridge Vision
The Progressive
Myopia Center
847-823-8283

Drsimic@prvisioncare.com

**Mogućnost zaustavljanja miopije
(kratkovidosti) kod dece, po najnovijim
metodama bez hirurških zahvata**

**PARK RIDGE VISION
350 S. Northwest Highway
Park Ridge, IL 60068
Phone: 847.823.8283**

**Poboljšanje života
poboljšanjem vida
- očna ordinacija za
celokupnu porodicu.
Mi govorimo Vaš jezik.**

drsimic@prvisioncare.com

www.prvisioncare.com

ОГЛЕДАЛО

SADRŽAJ

SADRŽAJ

Srb info	strana 4
Ekološki protesti - Srbija nije na prodaju	strana 5
Privatna imovina postaje prćija	strana 6
Pomoć medicinskom centru u Ivanjici	strana 7
Pčelinje zujanje i dedine priče	strane 8-9
Šta ako ne EU?	strane 10-11
Mediji u rasejanju - čvrsta spona sa maticom.	strana 12
Tami za ledjima	strana 13
Mali princ iz kuhinje	
Iseljavanje Balkana	strana 14
Moja Srbija	strana 15
Kristofer Hil, Srbija i Kosovo	strane 18-19
In memoriam	strana 20
Vera: Božićni post - u susret bogomladencu	strana 21
Sport: Tek ćete videti šta može ovaj tim	strana 22
Pupinovi koraci u Americi	strana 23
Čekajući novu 2022.	strana 24
Tri najlepša srpska sela	strana 25
Astrologija — Horoskop za decembar 2021.	strana 26-27
Porodica: Prirodni lekovi protiv kašlja	
Recept Ogledala: Podvarak	strana 28
Čestitke Ogledala	strana 29
Vedra strana Ogledala	strana 30

TIRAŽ: 18.000

„Što god tkaš, vezuj konce za nebo”

Sv. Vladika Nikolaj Velimirović

Slavica Petrović

REČ UREDNIKA

Poštovani prijatelji, čitaoci “Ogledala”

Vo, stigo- smo i do posled- njeg izdanja „Ogledala” u ovoj 2021. godini. Prošli smo kroz još jednu godinu pandemije i vrtoglavih, nepredvid- jernih događaja.

A što je još gore nigde se ne nazire izlaz iz svega ovoga. Nama samo preostaje da se nadamo bo- ljem i da čekamo neka bolja vre- mena.

U vreme priprema i izlaženja ovog broja, mi uveliko radimo na organizaciji najvećeg kulturnog događaja kod nas, Srpskog film- skog festivala Čikago. Pripreme se približavaju kraju i odbrojavamo sate do svečanog otvaranja. Gosti su već sa nama i sve je spremno za veliku filmsku magiju i druženje u tri filmska dana. To nam dodje i kao

neka uvertira u sve predstojeće praznike, najpre kalendarsku Novu godinu, a zatim Božić i pravoslavnu Novu 2022.

Blagosloven Vam Božićni post i želimo Vam bolju, uspešniju i beričetniju Novu 2022. godinu.

Iskreno Vaša,
Slavica Petrović
sa redakcijom.

PUBLISHED BY

Ogledalo - Serbian Mirror. Inc

P O BOX 13472 CHICAGO IL 60613

· Phone: 773.744.0373

· OSNIVAČ: Slavica Petrović

· UREDNIK: Slavica Petrović

· GRAFIČKI UREDNIK: Zoran Marinković

· REDAKCIJA: Marijana Maljković,

Marko Lopušina, Aleksandar Stanković

Vojin Drenovac, Dejan Marinković

· DOPISNICI: Vanja Bulić, Ivan Kalauzović Stefanija Djokić (Beograd), Staša Nastić (Holivud), Vukašin Petrović (Njujork),

Milomir Ognjanović (Havai)

· PREDSTAVNIŠTVA ·

· LOS ANDJELES: Dragan Rakonjac (562.397.9001)

· BEOGRAD: Zoran Marinković (062.821.4385)

ALL RIGHTS RESERVED:

Ogledalo is not responsible for advertisements, advertising articles and their contents

E-mail: ogledalo@gmail.com

Web: www.serbianmirror.com

GODIŠNJA PRETPLATA NA OGLEDALO 12 MESECI - \$50.00

NAME: .....

ADDRESS: .....

CITY: ..... STATE: .....

ZIP: ..... TEL: .....

Ispunjen formular zajedno sa čekom pošaljite
na adresu Ogledala

Ogledalo - Serbian Mirror -
PO BOX 13472 Chicago IL 60613

8. SRPSKI FILMSKI FESTIVAL ČIKAGO

PROGRAM 8. SRPSKOG FILMSKOG FESTIVALA:
KRATKI FILMOVI SRPSKIH AUTORA DIJASPORE

JUŽNI VETAR 2 - UBRZANJE

IGRANI FILM MILOŠA AVRAMOVIĆA

BOŽIJI ČOVEK

FILM JELENE POPOVIĆ
BIOGRAFSKA DRAMA O ŽIVOTU I STRADANJU SV. NEKTARIJA EGINSKOG

OTAC

IGRANI FILM SRDANA GOLUBOVIĆA

JEDINI IZLAZ

IGRANI FILM DARKA NIKOLIĆA

PUCNJI U MARSEJU

IGRANI FILM GORDANA MATIĆA

MAKAVEJEV - PROCES U BISKOPSKOJ SALI

DOKUMENTARNO - IGRANI FILM GORANA RADOVANOVIĆA

(POSLEDNJE POJAVLJIVANJE NA FILMU MILENE DRAVIĆ)

HOTEL BEOGRAD

IGRANI FILM KONSTANTINA STATSKIYA

GLUMČINA

DOKUMENTARNI FILM O ZORANU RADMILOVIĆU VLADIMIRA RISTIĆA

SVI FILMOVI SU TITLOVANI NA ENGLJESKOM I POČINJU PO RASPOREDU, NA VREME

SVE PROJEKCIJE NA LOKACIJI:

PICKWICK THEATER – PARK RIDGE

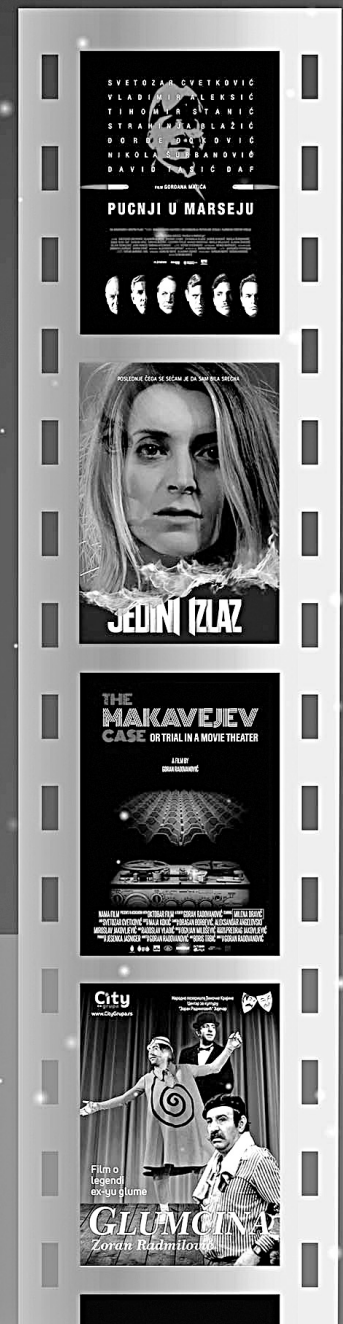
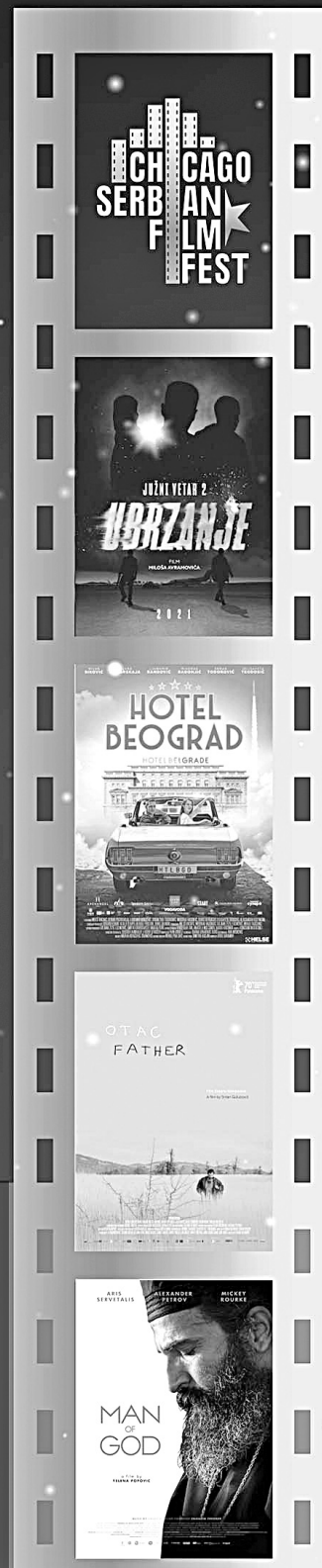
5 S PROSPECT AVE, PARK RIDGE, IL 60068

ULAZNICE I INFO:

WWW.SERBIANFILMFEST.COM • 773.744.0373

POD SLOGANOM

FILM JE SAN FESTIVAL JE MAGIJA

ODRŽAVA SE OD 3. DO 5. DECEMBRA 2021.

AUDITORIJUM OD 900 SEDIŠTA, UZ POŠTOVANJE SVIH MERA ZAŠTITE. FILMOVI POČINJU TAČNO NA VREME.

POLITIČKE AKTUELNOSTI

EKOLOŠKI PROTESTI —

SRBIJA NIJE NA PRODAJU

Od specijalnog izveštaca
MARIJANA MALJKOVIĆ

“Ekološka katastrofa“ ili “ekonomski prosperitet“ — dva su sučeljena mišljenja u Srbiji dok multinacionalna kompanija Rio Tinto planira da na zapadu države, u dolini reke Jadar kod grada Loznice, otvori rudnik litijuma. Zbog bojazni da bi planirani rudnik Rio Tinta mogao da ostavi negativne posledice po životnu sredinu i zagađi vodu i zemljište, građani i ekološki aktivisti u Srbiji pokrenuli su brojne proteste u više gradova, peticiju, reklamnu kampanju i inicijativu Ustavnom sudu da oceni lokalni prostorni plan koji predviđa eksploataciju litijuma. Iz Rio Tinta tvrdnje o zagađanju odbacuju i obećavaju poštovanje najviših ekoloških standarda za projekat “Jadar“ — kako se naziva projekat eksploatacije litijuma iz minerala jadarit u Srbiji, koji je dobio ime po reci u čijoj je dolini pronadjen.

Skupština Srbije usvojila je izmene Zakona o eksproprijaciji uprkos najavljenim blokadama puteva i zahtevu dela opozicije i nekoliko ekoloških udruženja, da zakon bude povučen iz procedure, jer se njime legalizuje uzimanje privatne imovine koja se nadje na putu državnim projektima. I dok predstavnici vlasti tvrde da novi zakon nije donesen zbog Rio Tinta i da neće služiti za to da se nekom oduzme kuća ili zemlja, pravnici objašnjavaju da ovakav zakon nije trebalo da bude donet, jer ostavlja prostor za zloupotrebe.

Dosadašnji Zakon o eksproprijaciji, koji je predviđao da javni interes može da se utvrdi samo za izgradnju objekata javne svojine, poput škola, bolnica, saobraćajne infrastrukture... bio je prepreka za izgradnju Beograda na vodi. Da bi ga zaobišla, Vučićeva vlada je 2015. predložila poseban zakon kojim je izgradnja stambenih, poslovnih i komercijalnih objekata na Savskom amfiteatru proglašena

za javni interes. Usvajanjem leks specijalisa za Beograd na vodi tadašnji skupštinski saziv omogućio je da svi objekti koji su se našli na putu tom projektu, uključujući i privatnu imovinu građana, budu podložni eksproprijaciji, suprotno Ustavu i Zakonu o eksproprijaciji.

Šest i po godina kasnije, na predlog vlade Ane Brnabić, parlament je usvojio izmene tog istog

Tipičan primer za to je Beograd na vodi. Drugim rečima, nema nikakvog ograničenja u pogledu oblasti ili delatnosti u kojima će se ti projekti realizovati”, kaže Nemanja Nenadić, programski direktor Transparentnosti Srbija.

Istakavši da po novom zakonu privatno strano lice može da ekspropriše i privatnu i državnu svojinu, a da je do sada privatnu

Zakona o eksproprijaciji, koje će omogućiti izgradnju “novih Beograda na vodi”, odnosno realizaciju bilo kog projekta za koji vlast oceni da ima poseban značaj za državu. To praktično znači da bilo čija imovina u svakom trenutku može biti predmet eksproprijacije, upozorava Istinomer.

U novom zakonu piše da “Vlada može da utvrdi javni interes i radi realizacije projekata za izgradnju objekata od značaja ili od posebnog značaja za Republiku Srbiju, a koji projekat se realizuje na osnovu zaključenog međunarodnog ugovora u kojem je jedan od potpisnika Republika Srbija”. Iz Komiteta pravnik za ljudska prava — Jukom i Transparentnosti Srbija upozoravaju da je ovaj deo zakona najviše sporan, jer se iz njega ne može ni pretpostaviti na šta će sve zakon biti primenjen.

“To je problematično zbog toga što nas dosadašnje iskustvo uči da se korišćenjem međudržavnih sporazuma, kao pravnog osnova, realizuju i projekti čisto komercijalnog karaktera.

svojину mogla da ekspropriše samo država, Dragiša Čalić, pravni savetnik u Jukomu, kao najveći problem je naveo to što novim zakonom nije precizno i jasno određeno šta se i pod kojim uslovima može smatrati javnim interesom da bi se neko dobro eksproprialo.

“Zakon sam po sebi ne deluje toliko loše, ali idemo od pretpostavke da će moći svašta da se podvede pod javni interes. Na primer, naša država ima sporazum sa nekom stranom firmom, velikim ulagačem i kaže — ‘evo, mi smatramo da je javni interes da oni sagrade, recimo, nuklearnu elektranu’. I za te potrebe oni sada mogu da uzmu i državno i privatno vlasništvo. Umesto da smo išli ka tome da se strože i konkretnije odredi šta je javni interes, mi smo proširili krug ljudi u čije ime može da se kaže da je nešto javni interes“, kaže Čalić.

Stoga je, po njegovim rečima, opravdan strah da će “sada svaki interes svakog prebogatog investitora iz inostranstva biti podveden pod javni interes”.

Drugim rečima, mogućnost zloupotrebe je velika.

Za stručnjake je sporno i što novi Zakon o eksproprijaciji predviđa da se svi postupci sprovedu po hitnom postupku. Istovremeno, pravni savetnik u Jukomu naglašava da su rokovi za odlučivanje smanjeni i dodaje da efikasnost države može na različite načine da se pokaže, ali nikako na kratkim rokovima za sam postupak eksproprijacije.

“Vlada je ranije imala rok od 90 dana da odluči da li se ide na eksproprijaciju, sada ima 15 dana. Da li vi mislite da neka vlada može u roku od samo 15 dana da odluči da li je nešto javni interes, a radi se o nekom velikom, kapitalnom objektu? Istovremeno vlasnik zemlje koja treba da se ekspropriše ima rok od pet dana da odluči. Sad zamislite da imate rok od pet dana da odlučite šta ćete sa dedovinom, da li je dobra cena ili nije“, kaže Čalić.

Do sada je više od 280.000 ljudi potpisalo peticiju protiv dolaska Rio Tinta u Srbiju. Protesti građana nezadovoljnih zbog zagađivanja vazduha, promena zakona, ugrožavanja životne sredine i protiv dolaska Rio Tinta, organizovani su u Beogradu, Novom Sadu, Kragujevcu, Loznici, Šapcu, Požegi, Zrenjaninu, Valjevu, Somboru... Sve su masovnije, češći i radikalniji. Pridružili se i advokati. Na sat vremena je bilo blokirano više važnih saobraćajnica, uključujući međunarodni auto-put koji prolazi kroz Beograd. Dogodili su se incidenti, koškanja demonstranata i policije, kao i demonstranata i pristalica vladajuće SNS. Više ljudi je lakše povredjeno, neki demonstranti su bili privedeni na informativni razgovor, bilo je i hapšenja, što je izazvalo nove protestne šetnje.

Pošto Rio Tinto ne iznosi informacije kako će poštovati najviše ekološke standarde, naučna savetnica u Institutu za hemiju, tehnologiju i metalurgiju Univerziteta u Beogradu, Dragana Djordjević kaže da su građani zbog nedostatka informacija i pasivnosti države primorani da se sami orga-

nizuju, što se i dešava. Ona je uverena da će rudnik doneti više štete nego koristi Srbiji.

Ruda koja bi se vadila, nakon usitnjavanja tretirala bi se koncentrovanom sumpornom kiselinom na temperaturi od 250 stepeni, što ujedno čini i najrizičniji deo u postupku eksploatacije litijuma iz jadarita, jer je neophodno obezbediti veliku količinu vode i energije.

Pare agresivnih kiselina koje će se koristiti za ekstrakciju litijuma i njegovo prevodjenje u litijum-karbonat (Li₂CO₃) otparavaće u atmosferu i nagrizzati zeleni pokrivač, a takodje i pluća i kožu ljudi i životinja. Ukoliko se, da bi se spustila temperatura procesa, bude koristila fluorovodonična kiselina (HF) za razaranje silikatne strukture koja prožima jadarit, razvijaće se ekstremno toksični gas silicijum-fluorid (SiF₄) koji će takodje odlaziti u atmosferu i predstavljati stalni rizik po zdravlje ljudi i životinja, a za koji ne postoji nikakvo ekološko rešenje da se spreči njegova emisija u vazduh, upozorava Dragana Djordjević. Domet uticaja na zagađivanje vazduha može biti i više desetina kilometara, u zavisnosti od pravca i brzine vetra kojim će se opasne materije raznositi putem atmosfere.

Ne postoje nikakve informacije o tome kako će se postupati sa otpadnim rudničkim vodama pre nego što se upuste u reku Jadar. Izlivanja reke, koje se inače dešava za vreme velikih voda i prilikom poplava, zbog klimatskih promena će biti sve češće. Zagađene vode iz Jadra će se izlirati u plodna polja doline ove reke i rasejavati otrove na poljoprivredno zemljište zagađujući ga trajno, a takodje će prodirati u podzemne vode, jer su površinske i podzemne vode povezane.

Podzemne vode su važan resurs pijaćih voda i njihovo zagađivanje je praktično trajno, jer su u pitanju skoro stajalice vode kojima su potrebni vekovi, pa i milenijumi da se iščiste. Jadar je pritoka Drine, u kojoj žive zaštićene vrste, ali preko Drine ugrožena je i Sava. Iz aluviona ovih reka snabdevaju se vodom svi gradovi u njihovom prialju.

Intervju: Glavni i odgovorni urednik nedeljnika NIN Milan Ćulibrk

PRIVATNA IMOVINA POSTAJE PRĆIJA

Nezadovoljstvo bi bilo mnogo veće kada bi građani stvarno shvatili da svako od njih sutra može da bude žrtva Zakona o eksproprijaciji i ostane bez očevine i dedovine, izjavio je u intervjuu FoNetu glavni i odgovorni urednik nedeljnika NIN Milan Ćulibrk i naglasio da je po Ustavu, kao i svuda u svetu, privatna imovina svetinja.

Došli smo u situaciju da je privatna imovina obična prćija s kojom država može da radi šta hoće. Ne država, već izvršna vlast konkretno, ocenio je Ćulibrk u serijalu Kvaka 23, ali je konstato-vao da vlast reaguje na pritisak i ulicu.

“Nemoguće je da toliko loših poteza imate na gomili, a da ljudi i dalje čute i prave se kao da žive na Marsu“, objasnio je on u razgovoru sa Zoranom Sekulićem i dodao da ga posebno brine brzina kojom je donet Zakon o eksproprijaciji.

Neko ima unapred spreman scenario i jako mu se žuri zbog nečega, što upućuje na sumnju da tu nisu najčistije namere, ukazao je Ćulibrk i podsetio da je, od momenta kad je trebalo da bude otvorena javna rasprava, do momenta usvajanja Zakona, prošlo manje od mesec dana.

“A, ako se nekome strašno žuri, opet me je strah da već postoje jasni planovi za neke projekte koji samo čekaju usvajanje tog zakona i da počne realizacija“, ocenio je on i predvideo “da ćemo to vrlo brzo videti“.

Možda ne baš pre 3. aprila do 20 časova, kada se zatvaraju birališta, ali verujem da ćemo već 4. ili 5. aprila videti jasne razloge zašto se toliko žurilo sa donošenjem Zakona o eksproprijaciji, ukoliko vladajuća većina bude imala većinu, a verovatno hoće, procenio je Ćulibrk.

Ukazujući da se “skrivena agenda“ krije u pojedinim odredbama Zakona, on je rekao da mu se sumnja još više pojačala posle izjave premijerke da se taj zakonski akt ne donosi zbog Rio Tinta, za koji tvrdi da je već otkupio sve što je mislio.

“Pa nije tačno. On je otkupio ono što je mogao i ono što su ljudi hteli dobrovoljno da prodaju. E sad su naišli na malo tvrdji orah, jer ima ljudi koji neće

da prodaju svoju imovinu“, obrazložio je Ćulibrk i priznao da “veću neiskrenost“ nije čuo u životu.

On već vidi da će Rio Tinto biti “projekat od nacionalnog značaja, sa aspekta ove vlasti“ i upozorava da su ključni problem kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje da li je neki projekat od nacionalnog značaja.

“Dakle, to je diskreciona odluka izvršne vlasti, Vlade, predsednika, jednog čoveka u ovoj državi koji donosi sve odluke“. Ako on kaže da je Rio Tinto projekat od nacionalnog značaja, to će biti projekat od nacionalnog značaja i ljudi će se naći na udaru ovog zakona, najavio je Ćulibrk.

Kako je napomenuo, “ljudi danas neće da prodaju tu imovinu i ne može Bog da ih natera“, ali vlastima sa ovim zakonom neće ni biti ni potrebna njihova saglasnost.

Upitan da li je realno da Zakon o eksproprijaciji ipak ne stupi na snagu, Ćulibrk je primetio da je predsednik već unapred najavio da ne može da odbaci svaki zakon koji mu se ne sviđa ako je u skladu sa Ustavom, a za ovaj zakon tvrdi da je u skladu sa Ustavom.

Zato misli da zahtev Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (EU) da se odustane od tog zakona ne znači ništa, ali je uveren da bi se to dogodilo da je na ulicu izašlo 50.000 ljudi.

Drugo, zašto Srbija sa rekordnim prilivom direktnih stranih investicija i najvećim izdavanjima iz budžeta za infrastrukturne projekte nema domaće privatne investicije, bez kojih na

rok nema održivog rasta i razvoja, upitao je Ćulibrk i sam odgovorio da domaći investitori “nisu sigurni“.

Kako je protumačio, “stranci na neki način mogu da nadju zaštitu, oni imaju direktne veze s Vladom, ulaze u Vladu kad hoće, dogovaraju s njom šta hoće i imaju zaštitu svojih država“.

U tom kontekstu, on je naglasio da se u Srbiji donose zakoni koji će legalizovati korupciju, a time učiniti i sistemskom.

Za zakone, kao što je ovaj o eksproprijaciji, neophodan je širi društveni konsenzus koji bi trebalo da obuhvati podršku čak i vanparlamentarnih stranaka, smatra Ćulibrk.

Prema njegovim rečima, da bismo imali pravni ambijent i državu u koju ćemo imati svi poverenje i za koju verujemo da radi u opštem interesu, potrebna su rešenja koja bi zadovoljila ogromnu većinu.

On se osvrnuo i na zapažanje “koleginice iz Oko magazina Anice Telesković“, koja je u budžetu našla da će “nacionalni stadion koštati, ne 250 miliona, evra koliko su nas ubedjivali, nego više od 400 miliona evra sa svim pristupnim saobraćajnicama i pratećim

sadržajem“.

Na opasku da je predsednik Srbije već izjavio kako ćemo na povlašćenoj ceni ruskog gasa uštedeti nacionalni stadion, Ćulibrk je uzvratilo tvrdnjom da nećemo i podsetio da je sa Rusijom dogovorena kupovina vojne opreme i naoružanja, pa ćemo da vidimo koliko će to da nas košta, možda i više od 400 miliona evra.

Svaka čast za cenu gasa, da se razumemo. U ovom trenutku i dalje dobijati gas šest meseci po 270 dolara za hiljadu kubnih metara je dobra stvar, ali je to, kako je ocenio, privremena ušteda, jer ne znamo šta će biti posle šest meseci, kolika će cena tada biti.

Uz ocenu da se “ponašamo kao pijani milioneri i razbacujemo lovu na sve strane, a nema pas za šta da nas ujede“, on je ubrzano donošenje sistemskih zakona, uključujući i Zakon o referendumu, kao i promene Ustava, označio kao “deo paketa“.

Nažalost, kao deo antievropskog paketa, jer se tako ne približavamo EU. Tvrdnje da Venecijanska komisija sve to hvali, stvarno nemaju smisla, rekao je Ćulibrk, mada više nije siguran ni koliko je obostrano iskren odnos Srbije i Unije, ali misli da stvari ne idu u dobrom pravcu.

Za razliku od protesta građana, on misli da vlast nije toliko zabrinuta zbog opozicije, koju uspeva da je demonizuje, zahvaljujući provladinim medijima, stalnim ponavljanjem da je bivša vlast kriva za sve što ne valja u Srbiji.

“Kada će biti jednom početi da se razgovara o

odgovornosti današnje vlasti? Da li je moguće da nešto i dalje ne valja zato što je za to kriva vlast koja je smenjena u maju 2012. godine“, izjavio je Ćulibrk.

On je upitao, “gde je taj trenutak, da li je to 2022, da li je to 2032, ili će naša deca i unuci 2042. slušati priču kako su Srbiju upropastili ‘žuti lopovi’ i da zbog njih ništa ne može da se uradi?“

Ne kažem da su bili dobri, jer ne bi izgubili na izborima da su bili dobri, ali moramo jednom podvući crtu i početi da merimo dobre rezultate kojih ima, ali i loše rezultate kojih takodje ima, naglasio je Ćulibrk.

On smatra da ljudi više ne mogu da gledaju kako se sve to radi i veruje da znaju da Srbija ni dinar dividende od Beograda na vodi do danas nije dobila kao uplatu budžeta.

S druge strane, od novca poreskih obveznika, isplaćene su stotine miliona evra za kupovinu raznih privatnih firmi, objekata, nekretnina i zemlje, da bi se besplatno dali na korišćenje firmi čiji je većinski vlasnik formalno neka kompanija iz Ujedinjenih Arapskih Emirata, ilustrovao je Ćulibrk.

On misli da je teško predvideti šta će se dogoditi naredne godine, ali uočava da se po ovim zakonima vidi da postoji iskra nezadovoljstva i može da pretpostavi da bi samo jedna sitnica mogla da bude uzrok stvarno šireg protesta.

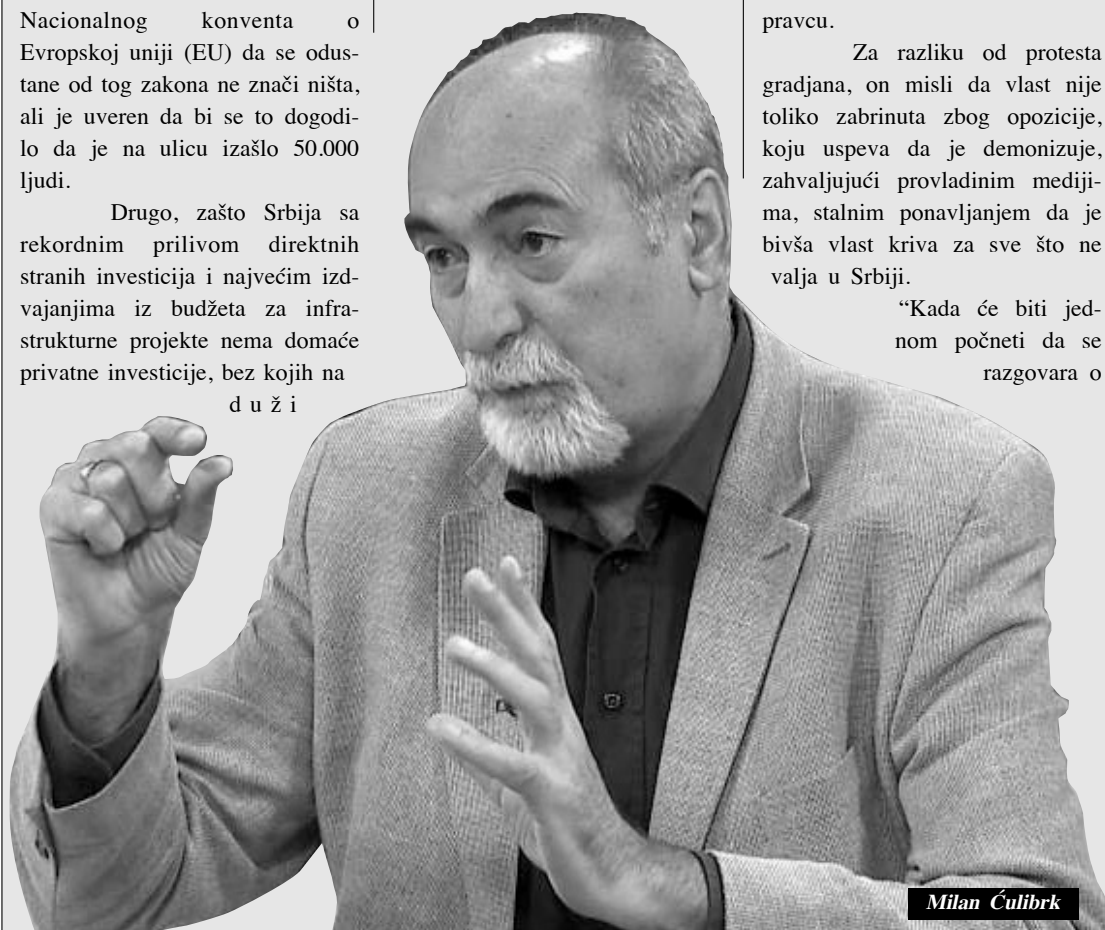
“A može da se ne desi ništa, može da se desi da ovi protesti lagano tinjaju i da se ugase, kao svojevremeno protesti 1 od 5 miliona“, rekao je Ćulibrk.

Kao ključni problem vidi to što većina građana i dalje ne zna suštinu problema, “jer su na sedativima, zahvaljujući medijima koje vlast kontroliše“.

Prema njegovim rečima, “objektivne i tačne informacije se prećutkuju i zaobilaze, a plasira se propaganda, i onda imate 70 ili 80 odsto ljudi koji zapravo nemaju pojma šta se u državi dešava i zato ne mogu ni da budu nezadovoljni“.

Uprkos takvoj situaciji, ljudi ipak počinju da se bune, tako da je prilično neizvesno šta sve može da se desi u 2022. godini, zaključio je Ćulibrk.

Izvor: Danas

Milan Ćulibrk

Srpsko-američka medicinska asocijacija – SAMA u još jednoj humanitarnoj akciji u Čikagu

POMOĆ MEDICINSKOM CENTRU U IVANJICI

Dušan Petrović, naš poznati biznismen i donator iz Čikaga i Branko Palikuća, vlasnik restorana "Topaz", još jednom su okupili darodavce i sakupili više od 180,000 dolara, potvrđujući da pomoć našem narodu mora biti obaveza, privilegija i zadovoljstvo

Od stalnog saradnika
MILA FILIPOVIĆ

Restoran "Topaz" ponovo je bio mesto na kome su se okupili donatori, naši sunarodnici i Amerikanci voljni da pomognu realizaciju još jedne akcije, koju je organizovala "SAMA" — Srpsko-američka medicinska asocijacija iz Vašingtona. Branko Palikuća, vlasnik "Topaza" i Dušan Petrović, naš veliki dobrotvor, sponzorirali su akciju prikupljanja pomoći za obnovu i opremanje Medicinskog centra u Ivanjici. Kao i mnogo puta ranije, u saradnji sa doktorom Ivanom Aksentijevićem i Zoranom Mladenovićem, osnivačima ove uspešne organizacije, priključili su se konkretnom projektu za obnovu i opremanje medicinskog centra, i pomoć stanovnicima opštine Ivanjica. Skupu je prisustvovao i blagosiljao ga i vladika Longin.

"Naša organizacija okuplja sve zainteresovane voljne da pomognu poboljšanju zdravstva u Srbiji, posebno tamo gde država, nažalost, ne vodi dovoljno brige, a to je najčešće u malim mestima. Jer, u velikim centrima se stanje u srpskom zdravstvu značajno poboljšalo, ali kada izadjete iz velikih gradova videćete zapuštene objekte, nedostatak osnovne opreme i materijala, zato je naša obaveza da pomognemo baš takvim medicinskim ustanovama. Trudimo se da prepoznamo dobre ljude koji rade u tim ustanovama, da im olakšamo rad i podignemo nivo zdravstvene zaštite Srbije. Zbog toga smo izabrali da pomognemo Ivanjici, u kojoj lekari nemaju uslove da rade, a pacijenti nemaju uslova da se izleče. Imate slučajeve da se žena poradja na dušeku koji nije promenjen 70 godina, ili da lekar nema defibrilator da vrati u život čoveka sa aritmijom. To više nisu pitanja kvaliteta života, nego su pitanja života i smrti, zbog toga se mi posebno zalažemo za takve projekte, pomoći zdravstvu u malim mestima", kaže doktor Ivan Aksentijević, onkolog iz Vašing-

tona.

Zoran Mladenović je inženjer, veoma aktivan u ovoj organizaciji i zainteresovan za poboljšanje zdravstvenog sistema u Srbiji.

"Pogledajte kolika je smrtnost od raka u Srbiji, u samom smo vrhu u Evropi, jer je u Srbiji preventiva kao kategorija vrlo zapostavljena. Zato se mi fokusiramo na pomoći kod primarne zdravstvene zaštite, pomažemo

godine, od 2013. godine intenzivno organizuje humanitarne akcije, sa kojih sredstva direktno upućuju u izgradnju i renoviranje zdravstvenih objekata i nabavku potrebne medicinske opreme i materijala.

"Posebno ističemo da u našim akcijama nikada nikome ne dajemo gotovinu, a uložili smo 475,000 dolara u akcijama do sada — radili smo projekte u Pirotu, Loznici, Užicu, Trsteniku, Vranju, Sremskoj Mitrovici i mnogim

Mladenović.

Dušan Duke Petrović iz Čikaga ima poseban razlog da donira baš Ivanjici, gradu u kome je rođen njegov otac Bogdan, koji je posle hapšenja i boravka u logoru u Nemačkoj stigao u Ameriku i više nikad nije posetio rodni grad, o kome je stalno sanjao i mnogo pričao.

"Kada god je SAMA nekim povodom u Čikagu — ja sam tu da pomognem. Mnogo puta sam

jem u ono što on organizuje i radi. I Branko i ja volimo Srbiju, i srećni smo da možemo da pomognemo. Rekao sam i Ivanu i Zoranu da sam uveren da je ovo samo prva faza pomoći za Ivanjicu, i da ću svakako pomoći i sledeću fazu, ali i svaki drugi projekat koji oni budu organizovali. Ovo jeste jedinstvena prilika za mene, zbog moje lične istorije i mog oca, ali su i sve druge jedinstvene prilike da pomognem ljudima u zemlji iz koje potičem. Ovo je zamena privilegija, jer mislim da je nama koji možemo da pomognemo finansijski mnogo lakše, a da su ljudi koji stvarno rade na tim projektima, pravi heroji."

Branko Palikuća, sponzor događaja, posebno je naglasio značaj aktivnosti koje "SAMA" organizuje, a on podržava, ističući i prikupljanje sredstava za bolnicu u njegovom rodnom gradu Užicu.

"Način na koji oni organizuju akcije, način na koji oni prate projekte, obilaze bolnice, domove zdravlja, zaista je fascinant. Moj mentor i izuzetan prijatelj, Dušan Petrović, odmah se odazvao pozivu da pomogne, i zato hvala njima, ali i svima koji su došli na donatorsko veče, da pomognu akciju i poboljšanje zdravstvenog sistema u Ivanjici. Uvek volim da kažem da je i malo u humanitarnim akcijama važno i mnogo, jer humanost se ne meri brojevima, neko će dati više, neko će dati manje, ali će dati. Činjenica je da ima mnogo Srba u Čikagu, ali da nas nema mnogo na ovakvim skupovima, zato ja uvek kažem — sledeći put ćemo bolje, jer uvek možemo bolje. Važno je verovati u uspeh, u misiju, u rezultate. I ja verujem i u ove ljude i u organizaciju koja je učinila toliko dobrih dela", rekao je Palikuća.

Detaljnim planom obnove i opremanja zdravstvenog centra u Ivanjici obuhvaćeni su i najsitniji detalji, prema prvim proračunima biće neophodno oko 150,000 dolara za realizaciju, ali, kao što reče gospodin Petrović, ovo je samo prva faza, a i u svakoj sledećoj biće važne podrška, ljubav i pomoć sunarodnika iz Amerike.

domove zdravlja, seoske ambulante, nastojimo da podignemo nivo primarne zdravstvene zaštite i svest ljudi da se ranije javljaju lekarima, da preventivno brinu o svom zdravlju", kaže Mladenović.

U ovoj akciji izbor je pao na Ivanjicu, mesto za koje mnogi često kažu da je slepo crevo Srbije, zaobilaze ga i u njega uglavnom ne ulaze, iako ima skoro 40,000 stanovnika.

"Poslednje ozbiljno ulaganje u zdravstvo u Ivanjici je bilo šezdesetih godina prošlog veka. Istina, 2015. godine napravljen je Centar za dijalizu, donacijama iz Danske, ali sve ostalo je u očajnom stanju. Naš plan je da napravimo novi zdravstveni centar, sa kvalitetnom opremom i kompletnim zdravstvenim uslugama za stanovnike ovog raštrkanog područja", dodaje Mladenović.

SAMA je osnovana 2009.

drugim mestima. Naša organizacija je potpuno transparentna, projekte i biramo tako da možemo da imamo potpunu kontrolu i uvid u trošenje sredstava. Mi kontrolišemo izvođače radova, korišćenje mašina, ne dopuštamo nikome da izvuče nelegalnu korist za sebe, već svaki dolar koji dobijamo donacijama iskoristimo maksimalno moguće", kaže doktor Aksentijević.

"Pandemija nas jeste malo usporila, nismo mogli da putujemo u Srbiju i obilazimo zdravstvene ustanove, kako inače činimo 3-4 puta godišnje. Ipak, ove godine imamo više aktivnosti, pomogli smo više ustanova, obilazili smo i domove zdravlja i bolnice. Tako i večeras očekujemo da ćemo od naših sunarodnika i prijatelja Amerikanaca sakupiti 50,000 dolara, a posebna donacija od 100,000 dolara dolazi od Dušana Petrovića", dodaje Zoran

već učestvovao u njihovim donatorskim akcijama, ali kada sam čuo da sada žele da pomognu Ivanjici odmah sam odlučio da pomognem, jer je moj otac rođen u Ivanjici, tokom rata je uhapšen i proveo šest godina u ratnom zarobljeništvu, a potom još šest godina u izbegličkom kampu u Nemačkoj. Tamo je upoznao svoju majku, došli su u Čikago, ali se on nikada nije vratio u Ivanjicu. Zato ja sada pomažem, jer znam da bi on bio veoma srećan da vidi da to činim. Ovo je moj način da njegov duh vratim njegovoj kući. Ja sam bio u Ivanjici, video rodnu kuću mog oca, video rođjake koji tamo žive, bio je to poseban dan za mene, da vidim mesto odakle mi potiču. Osim toga, uvek pomažem kada je Branko Palikuća uključen, jer on ima posebnu sposobnost da okupi ljude, da pruži gostoprimstvo, otvori svoj restoran, i ja uvek veru-

OD KREMLJA DO BELE KUĆE

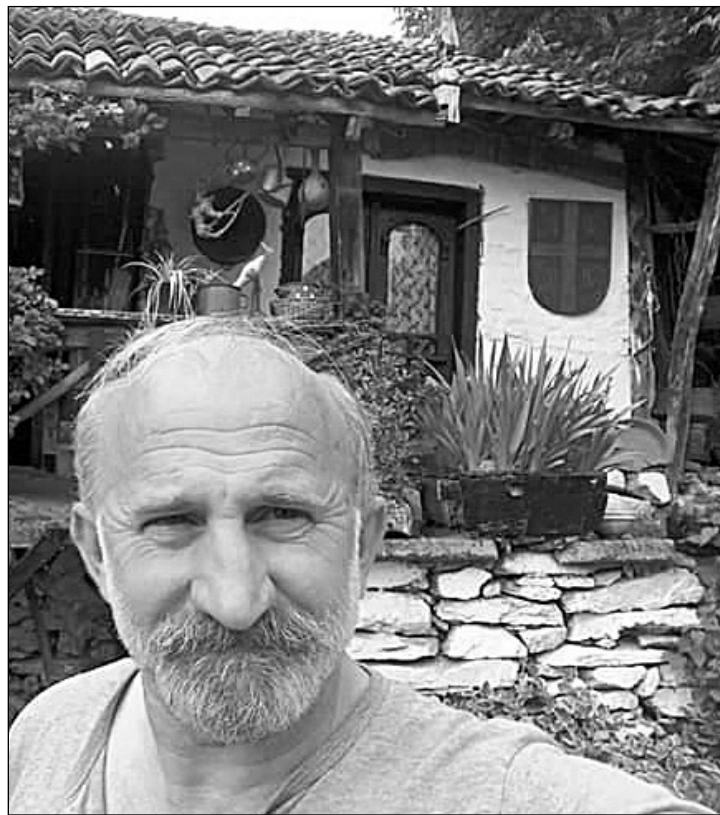
PČELINJE ZUJANJE I DEDINE PRIČE

Ovog leta u srcu Srbije u selu Mrzenica kod Čičevca, na obroncima Svete Mojsinjske gore, posetili smo atelje smešten u kamenom objektu iz 1850. godine, čuvenog slikara Zorana Andjelkovića. Odazvali smo se ljubaznom pozivu domaćina i doživeli nezaboravne trenutke. Bili smo ugošćeni kao "rod rodjeni", obišli mali muzej pod imenom "Srbica", razgovarali sa prijatnim domaćinima i uživali u moćnim slikama sa kojih smo osetili miris voska, tamjana, zemlje, cvetnih livada i čuli monaško pojanje.

Na živopisnim slikama naive u nadrealnosti, svetovni i svakodnevni život, pravoslavlje kroz život seljaka i slavna srpska istorija. Da je umetnost jedinstvena, da ono što se dopada Moravcima voli i dijaspora, ali i ljudi širom sveta, koji ne poznaju najbolje naš narod ni našu istoriju, pokazuju brojni posetioci i poštovaoci nesvakidašnjeg talenta Zorana Andjelkovića. On je svaku svoju sliku naslikao zbog ljubavi prema svom narodu, tradiciji i Bogu, što je nagradjeno brojnim ordenima, medaljama i pohvalama.

Kada ste otkrili talenat i ljubav prema slikarstvu i kada se shvatili da je to ono čime želite da se bavite?

"Svoj talenat sam otkrio u ranoj mladosti, još kao mali sam voleo da sam izradjujem

svoje igračke i oduvek me je privlačilo crtanje. U osnovnoj školi me je nastavnik zapazio i na neki način mi je pomogao da saznam više o umetnosti. Svoju prvu nagradu sam dobio u sedmom razredu i od tad nisam prestao sa slikanjem, to jest, to je bio pokretač onoga što sam postao danas.

Tako se moja ljubav prema slikarstvu razvijala i rasla. Kroz godine sam upoznao mnoge naivce, koji su bili u mojoj okolini: Dobrivoje Stevanović Peca, Budimir Rajković Linger... To su ljudi koji su me naučili

osnovnim stvarima naive i upoznali me sa narodom i etnosom. Kasnije su mi postali i jako bliski prijatelji."

Imate veoma neobičan kameni atelje i kuću staru 200 godina, koji izazivaju posebnu pažnju posetioca.

"Odrastao sam u svom voljenom selu, koje je ušušcano medju tri Morave, u selu Mrzenici. Od navrdedine kuće sam napravio svoj atelje i može se reći jedan manji seoski muzej. Kuća je gradjena od blata."

Koji su najčešći motivi i ko su likovi na vašim slikama?

"Na mojim slikama motivi su rodoljubivi, verski i istorijsko srpski, samo preobraženi u jednu drugu formu koju razumeju posmatrači. Taj nadrealizam pronalazim u našim epskim pesmama, monaškom pojanju/pevanju, pčelinjem zujanju i dedinim pričama koje mi je pričao kada sam bio mali."

Često na vašim slikama slikate pčele. šta one predstavljaju?

"Pčele su jako vredne i plemenite, kao i naš narod. Od pčelinjih proizvoda ljudi prave lekove i druge stvari, a mojim slikama daju zvuk njihova krila,

taj jednoobrazni zvuk koji je sličan monaškom pojanju.

Ko su najčešće kupci vaših slika?

"Kupci mojih slika su ljudi koji su poznavaoi naive, istorije, kulture, tradicije srpskog naroda. Puno naših rodoljuba iz SAD, Australije i Rusije su prepoznali svoj dom i zavičaj kroz moje slike i mnogo dobrih ljudi sam upoznao. Moj atelje posećuju mnogi, od Rusa pa sve do ljudi iz SAD, nekako ih moje slike zagolicaju, pošto je moje slikarstvo uokvireno u neku nacionalističku priču koja je do sada bila skrivena od javnosti.

Moje slike su okačene od Kremlja pa do Bele kuće i na zidovima mojih velikih srpskih rodoljuba, mojih meštana, prijatelja i na zidovima muzeja."

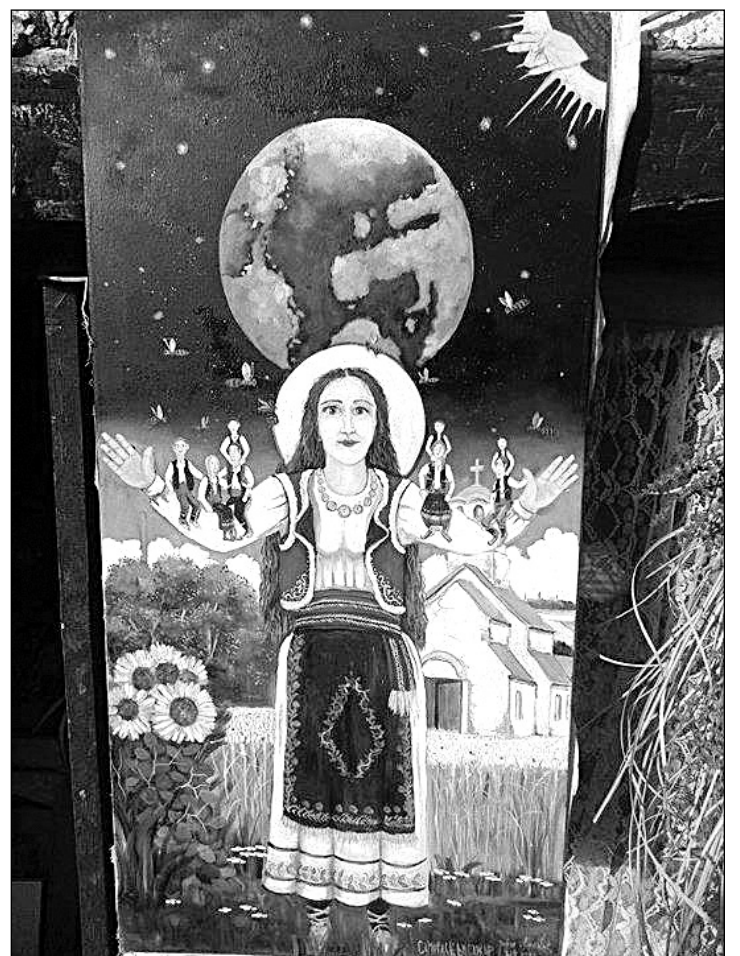
Šta je to u vama što pokreće takav jedinstveni talenat?

"Moj moto i pokretač je priča o davnim vremenima, kraljevima, vladikama, o našem Nikoli Tesli, Pupinu, čiča Draži, o tim velikim borcima znamim i neznamim. Da bih preneo priču iz

prošlosti u sadašnjost, da je vidi budućnost."

Poklonili ste svoj plakat za film "Sedam hiljada duša", koji nažalost nije ušao u selekciju ovogodišnjeg Srpskog filmskog festivala Čikago, u organizaciji našeg lista. Smatrali smo da taj film zaslužuje posebnu priliku da se sam prikaže, kako bi naša dijaspora videla veliko stradanje srpskog naroda u logoru u Jindrihovicama, u Češkoj. Kako je došlo do saradnje i izrade ovog zaista originalnog filmskog plakata?

"Pre dve godine prvi put sam se čuo sa poznatim režiserom Sanjinom Mirićem, koji radi i živi u Češkoj. U tom razgovoru oduševio sam se njegovom idejom da snimi dokumentarni film 'Sedam hiljada duša' i predložio gospodinu Sanjinu da mu ja odradim plakat za film. On je prihvatio moj predlog i u međuvremenu mi je ispričao priču da je to zapravo dokumentarni film i da se radi o logorima, koje je naša zemlja Srbija zaboravila. Pošto je moj

pradeda bio učesnik Balkanskih ratova i Prvog svetskog rata, ja sam u to ime i ime ljudi koji su bili tamo, odlučio da darujem tu sliku za film gospodinu Sanjinu, koji se oduševio slikom. Ovo je meni lično mnogo značilo, jer je taj plakat sa mojom slikom obišao ceo svet i dobio brojne nagrade.”

Dobitnik ste raznih nagrada, domaćih i međunarodnih. Šta za vas one znače?

“Dobitnik sam brojnih velikih i

malih nagrada, Ordena i medalje naučne fondacije Nikola Tesla iz Filadelfije, Kulturno-prosvetne zajednice Kruševac, Legata Milića od Mačve, nagrade u Volgogradu u Rusiji, nagrada za minijaturu, bezbroj zahvalnica i gramata, a među najdražim mi je poslednja za plakat filma ‘Sedam hiljada duša’. Učesnik sam više likovnih kolonija, kako domaćih tako i međunarodnih. Imao sam mnogo izložbi, i u Srbiji i u inostranstvu.”

Šta vas čini srećnim?

“Srećnim me ne čini samo slikarstvo već i moja porodica, moj narod srpski. Kada vidim zadovoljnog i ponosnog vlasnika moje slike ili kada vidim svoje delo posle mnogo godina.”

Koji je vaš savet za mlade umetnike, koji imaju potrebu da se izraze kroz umetnost?

“Žao mi je kada vidim da se retko ko od mladih interesuje za našu istoriju i tradiciju. Mislim da nisu oni krivi već da im to neko nameće. Raduje me, jer znam kakva je naša genetika i da će to nekada proraditi. Voleo bih da na slikama mladih ljudi vidim što više priča o selu, srpskim porazima, pobedama i bitkama, veri i poštovanju svog naroda.”

Gde se vaš slike mogu videti i kupiti?

“Moje slike možete videti na mestima gde ih izlažem, ali su uvek dostupne u mom ateljeu, na mojoj facebook stranici, internetu, u novinama i na drugim mestima...”

Marijana Maljković

GORANU MARKOVIĆU URUČENA NAGRADA ZA ŽIVOTNO DELO NA OTVARANJU FESTIVALA AUTORSKOG FILMA

Kako je istakao Marković, FAF je uvek bio “bastion prema neukusu, prema teškim vremenima koja su dolazila i mesto gde možete naći utehu”.

Festival autorskog filma (FAF) u Beogradu svečano je otvoren uručenjem nagrade za životno delo reditelju Goranu Markoviću, kome su se na bini Kombank dvorane pridružile mnogobrojne kolege, njegovi nekadašnji studenti.

- Za mene je ovaj festival značajan kako lično, tako i u civilizacijskom pogledu. Najznačajnije je to što je okupio publiku koja je bila drugačija od ostalih. Za ovih 27 godina su se čitave generacije ljudi s prefinjenim ukusom, sa hrabrošću i zainteresovanih za nešto što je istina ili novina uvek okupljali oko ovog festivala — poručio je Marković, koji je zvanično proglasio otvorenim 27. FAF.

FAF je, kako je istakao, uvek bio “bastion prema neukusu, prema teškim vremenima koja su dolazila i mesto gde možete naći utehu”.

Glavni takmičarski program otkriva nova imena svetskog autorskog filma, neke buduće zvezde koje će u narednim decenijama biti značajni autori, kako je istakao ranije reditelj Srdan Golubović, a reč je o 12 filmova, među kojima su i nagradjivani “Kelti” mlade rediteljke Milice Tomović, koji je sinoć imao domaću premijeru.

Izvor: Telegraf

ŠTA AKO NE EU?

KAKO SMO 56 Odsto spremni da udjemo u EU i 100 odsto nismo

Trenutno se kao alternativa nudi "Open Balkan", balkanski mini-šengen, povezivanje balkanskih državica koje su ostale sa druge strane granice političke Evrope, poput utešne nagrade ili čekaonice kojom bi se lakše premostio period beskonačnog čekanja za članstvo

Piše: Veljko Miladinović

Poglavlja u pregovorima sa Evropskom unijom, koja su mnogim građanima pretežno nerazumljiva, zamenjena su metodologijom klastera, koji su običnom čoveku tek nerazumljivi, a novi izveštaj Evropske komisije koji je nedavno obnarodovan napisan je baš tako da opozicija u Srbiji može u njemu da pronadje argumente, da je ova zemlja otišla dodjavola i da je sve dalje od evropske budućnosti, kao i da vlasti mogu da kažu da je ovo najbolji izveštaj u poslednjih pet godina.

Ako bi se učlanjenje u EU pokazalo nemogućom misijom, a to može biti unedogled prolongiranje Brisela sa odlukom da dodje do novog proširenja, a može biti i strateškom odlukom Srbije da pronadje svoj put — što ne bi bio prvi slučaj na ovim prostorima — postavlja se pitanje: Šta je onda alternativa za Srbiju?

Pogled u prošlost bi mogao da ponudi nekoliko potencijalnih odgovora šta bi moglo da bude alternativa i samo jedan zašto u ovom trenutku nema drugog ni mogućeg ni boljeg puta. Moderna Srbija je od svog uspostavljanja u 19. veku bila vezana za političku Evropu, ili ono što bi — u najširem smislu — moglo tako da se tumači, ali je bila i sa druge strane granice te Evrope. Jedno od opštih mesta srpske veze sa politikom Evrope jeste da su elite bile proevropski nastrojene, što se ne bi moglo reći za šire mase.

Trenutno se kao alternativa nudi "Open Balkan", balkanski mini-šengen, povezivanje balkanskih državica koje su ostale sa druge strane granice političke Evrope, poput utešne nagrade ili čekaonice kojom bi se lakše premostio period beskonačnog čekanja za članstvo.

Albanski premijer Edi Rama ovako je to definisao za briselski "Politiko": "Ulazak Zapadnog Balkana u Evropsku uniju je izgleda privremeno zamrznut, ali ako region ne može u EU, neka EU, sa opipljivom saradnjom i ulaganjima u zajedničkom interesu, odmah dodje na Zapadni Balkan. Evropska unija može uspostaviti mehanizam saradnje, posebno u digitalnom i zelenom preobražaju, kojim bi se delotvorno stvorila uzajamna blagodet od otvaranja vrata članstvu, a da to ne pojača nezadovoljstvo onih u EU koji su protiv ulaska Zapadnog Balkana."

Balkanski mini-šengen jeste zasnovan na sopstvenim apsurdima, o otvaranju granica između zemalja — zasad Srbije, Albanije i Severne Makedonije — koje se međusobno ne vide u jednakim granicama.

Kako Srbija i Albanija da "otvore granicu" kada se iz albanskog ugla te dve države ne graniče, a iz srpskog imaju zajedničku granicu? Ako je status Kosova i potencijalni dogovor Beograda i Prištine prioritetan za odnos Brisela i Balkana, što piše i u poslednjem Izveštaju EK, kako to pitanje može da se premosti na ovom petoparcu između Beograda i Tirane?

Nemali broj puta smo mogli da čujemo argument da je proces pridruživanja nešto što moramo da uradimo zbog sebe, da je tu reč o standardima i procedurama koje će srpsko društvo učiniti boljim, pa i ako ne dodje do formalnog članstva, biće od svega neke koristi.

Posebno se iz delova konzervativni-

sebe izgrađivala po ugledu na evropska društva, još od Sretenjskog ustava koji je uzore imao na Zapadu, pa do obrazovnih i društvenih institucija koje nisu izgrađivane prema, na primer, ruskom modelu, nego po zapadnom.

Problem sa paralelama bi bio u tome što je Evropska unija kao ideja nastala uprkos istorijskim evropskim tendencijama, a ne kao njihov proizvod. Iako bi evroskeptici, na primer, mogli da pronadju sličnosti u planovima Habzburške monarhije za integraciju Srbije kada se prema srpskim seljacima "nudila" ideja da bi ako se odreknu "koruptivne dinastije" mogli bez carine da "izvoze svoje svinje širom Evrope", svi raniji pokušaji ujedinjenja šireg evropskog pros-

je intelektualne elite, koja je izgrađena na evropskim kulturnim vrednostima, a u kojoj se poslednjih decenija gajio blaži ili izraženiji evroskepticizam — skepticizam prema EU —

tora bili su zasnovani na bajonetu. Iako su i oni, još od Napoleonovih osvajanja, imali takodje pokriće u širenju evropskih vrednosti.

Ne postoji istorijska paralela EU. Taj veličanstveni pokušaj da se prevaziđu milenijumske, verske, civilizacijske i ekonomske granice nije nikada vidjen u istoriji. Možda je Jugoslavija bila takav pokušaj u manjim srazmerama. Ovaj naš balkanski 'čošak za loše djake' će verovatno imati posebne odnose sa EU. Posebne odnose će imati i Tunis i Turska, možda Maroko i Alžir

Predrag Marković, istoričar

upravo potencirala razlika između "političke Evrope" birokratizovane kroz briselske institucije, i šireg značenja Evrope, kao kulturnog prostora kom Srbija neizostavno pripada. Srbija je u 19. veku i na početku 20. veka

pokušaj u manjim srazmerama. Ovaj naš balkanski 'čošak za loše djake' će verovatno imati posebne odnose sa EU. Posebne odnose će imati i Tunis i Turska, možda Maroko i Alžir", kaže istoričar Predrag Marković.

U ovakvoj perspektivi Srbija bi možda ostala sa druge strane granice te "političke Evrope", što nije istorijski usud, koliko otvara temeljna pitanja u konstrukciji Evropske unije.

Još krajem 1998. godine, kada su se nazirali obrisi EU kakvu danas znamo, a to je globalni politički igrač za jedinstvenim trgovinskim prostorom, zajedničkom valutom itd., američki "Tajm" je objavio specijalno izdanje na 180 strana sa naslovom "Vizije Evrope" gde je između ostalog postavljena jedna zanimljiva dilema: iako je uspostavljanje zajedničke Ekonomske i monetarne unije predstavljeno kao nesumnjivo veliki podvig, postavilo se pitanje da li je čisto proširenje teritorije koje jedna ekonomija, u ovom slučaju evropska, obuhvata (pitanje je glasilo: da li je veličina zaista bitna?) i da li će veće ekonomsko područje samo po sebi dovesti do prednosti Evrope u elektronski umreženoj globalnoj ekonomiji.

Drugim rečima, još tada se naziralo pitanje da li je EMU stvoren kao anahronizam, kao produkt 20. veka koji će u 21. veku postati irelevantan. Jer, u trenutku kada se traži nešto novo, savremenije, što će odgovoriti na izazove globalnog umreženog sveta, Evropa je odgovorila "anahronim konceptom", jer je EU "supranacionalni koncept samo u najuže shvaćenom istorijskom smislu". Reč je o uglu gledanja koji kaže da je EU koncept koji samo vrši transfer geografskog suvereniteta na regionalni nivo, dakle kao nacionalna država, samo veća i složenija, a moderno doba je tražilo, i još uvek traži, koncepte koji će se suprotstaviti geografskim osnovama savremene ekonomije i sveta.

"U srednjem veku nije se postavljalo pitanje koga bi trebalo uključiti u Evropu. Evropa je bila definisana pojmovima univerzalnog verovanja, latinskog hrišćanstva, geografija je tu igrala sporednu ulogu. U modernoj Evropi koja je izrasla iz srednjovekovnih korena, pojavile su se geografski određene suverene države sa fiksnim granicama. Mi često verujemo da je tako oduvek bilo i da će tako zauvek biti. Ali geografija je samo jedan način organizacije ekonomije i političkog života", piše u magazinu "Tajm" iz 1998. godine.

Predrag Marković kaže da je u srednjem veku postojalo više Evropa.

"U vreme kada je Srbija bila deo 'vizantijskog Komonvelta', taj vizantijski deo

Evrope je bio prefinjeniji od Zapada. U ranom srednjem veku Carigrad je bio velegrad, a zapadni vitezovi su ličili na Hogara Strašnog. Na dvorovima Nemanjića način života su odredjivale vizantijske princeze“, kaže on.

Reč je zapravo o tome da bi upravo pogled u prošlost mogao da nam pokaže kako bi budućnost mogla da izgleda, pogled u doba kada su granice bile promenljiva kategorija — ne samo u smislu češćih ratova, nego kada je koncept granica i suvereniteta bio drugačiji. Nadležnost i autoritet centara moći se geografski preklapao, bilo da je reč o papi ili o kraljevima i carevima. U budućnosti bi razne multinacionalne kompanije mogle, na neki način to već i čine, da imaju ulogu tog centra moći koji nadilazi granice. Pitanje se nametalo da li je nadržava koja ima veću teritoriju i duže granice rešenje za vreme u kom su (globalne) granice problem.

Evropska unija je prolazila kroz različite krize u poslednjih dvadeset godina koje su pokazale da su granice — čije je brisanje najveći domet ovog koncepta — zapravo i dalje osnov svega. Bilo da je reč o velikoj ekonomskoj krizi, u kojoj se videlo da EU nema odgovor na apsurd da Evropska centralna banka izdaje valutu ali nema glavni autoritet i teritoriju na kojoj je kontroliše; bilo da je reč o korona-krizi u kojoj je evropska solidarnost stavljena na čekanje.

Možda Evropa prosto ima globalnu ulogu anahrone sile, možda je prosto tako sudjeno, uostalom nekada se od imena ne može pobeći, pa to važi i za Stari kontinent. Tek, trenutno je Evropa jedina dostupna opcija, ili je bar ta ideja trenutno dominantna. Evropa je od pada Miloševića bila mera srpske politike, tačnije opšta mera sukoba u srpskoj politici, u najširoj podeli na one za koje Evropa nema alternativu, preko politike “I Kosovo i Evropa“ koja jeste implicirala da su Kosovo i Evropa nešto što je međusobno suprotstavljeno, ali da se nekako može izgurati; pa do one politike koju je u jednoj kam-

Jedno od opštih mesta srpske veze sa politikom Evrope jeste da su elite bile proevropski nastrojene, što se ne bi moglo reći za šire mase

panji SRS nazvala “I Kosovo i Rusija“.

U srednjem veku su manje države i entiteti imali vazalne položaje, pa često i više “nadredjenih“, tako su se održavale. Moderna Evropa i Evropska unija sa njom su izašle iz Hladnog rata, gde je ostao, ili zaostao osećaj da se mora pripadati jednoj strani, gde se globalna politika zasnivala na principu “ili si sa nama, ili si protiv nas“. Jedan od tih recidiva je i insistiranje na zajedničkoj spoljnoj politici Evropske unije, jer su stari koncepti ipak žilaviji nego što se mislilo pre dvadeset godina.

A prema poslednjem Izveštaju EK, kada je reč o “klasteru o spoljnim odnosima“, navodi se da su ukupni obrasci Srbije u uskladjivanju sa zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom EU ostali uglavnom nepromenjeni, odnosno da je “odredjeni broj

akcija Srbije bio u suprotnosti sa stavovima EU o spoljnoj politici“. Stopa uskladjenosti je prošle godine iznosila 56 odsto, ali je porasla na 61 odsto u 2021. godini.

Kada se Srbija izgrađivala kao moderna država u 19. veku, bio je to evropocentričan svet, a Rusija koja se u različitim fazama nametala kao sila zaštitni-

ca, baš kao i Austrija koja je u pojedinim fazama bila najveći ekonomski partner i politički pokrovitelj; pa i Francuska koja je bila izvor kulturnih uzora i saveznik u periodima sukoba sa Austrijom — sve one su bile među samo nekoliko evropskih sila koje su igrale globalnu igru.

“Danas ne postoje više pojedinačne evropske sile. Samo Evropska unija može da bude važna u svetu velikih divova kao što su SAD i Kina. Na svetskom nivou, Rusija će biti osrednja ekonomska sila“, kaže Predrag Marković.

Zato bi i ideja o renesansi nesvrstanosti, odnosno da Srbija kao nekad Jugoslavija igra između dve velike sile, unapred bila osudjena na propast, pre svega zato što te dve sile (u tom formatu) više ne postoje.

“Da, mnogi veruju da bi Srbija mogla da oponaša Jugoslaviju i njeno igranje na zidu između dva bloka. U doba Hladnog rata, jedini evropski saveznik Kine bila je Albanija. Nije imala neku veliku korist od toga. Danas je sasvim drugačiji odnos snaga i globalni kontekst. Možda će Srbija da iskoristi položaj glavnog kineskog saveznika u regionu“, kaže Predrag Marković.

Ako bi se danas podvlačila neka zamišljena crta, iako ovo pitanje nije još na agendi, sa evropskim perspektivama koje izgledaju sve neizvesnije, evroskepticizam nije pustio korenje u Srbiji više nego što bi neko pomislio. Ako bi se sada, na primer, održao referendum, Srbija bi (pod uslovom da bi u ovom hipotetičkom scenariju za pristupanje EU bilo dovoljno više od 50 odsto izašlih glasača), pristala na učlanjenje, ali bi bila i država sa najmanjom podrškom pristupanju EU od proširenja 2004. godine (ne računajući Maltu gde je evropska ideja jedva prošla sa 53 odsto glasova “za“ i države u kojima nije održan referendum).

Ako bismo se pozvali na istraživanja koja su ove godine radjena, u Srbiji bi za ulazak u EU glasalo između 57 i 62 odsto glasača.

Prema istraživanju Ministarstva za evropske integracije objavljenom krajem septembra, 57 odsto građana bi glasalo za ulazak zemlje u EU, što je rast od osam odsto u odnosu na prošlu godinu, 30 odsto građana bilo bi protiv, a neopredeljenih je 12 odsto. Prema istraživanju Ninamedije koje je radjeno za Delegaciju EU u Srbiji, objavljenom u

novih članica bila Hrvatska koja se za učlanjenje u EU odlučila sa 66 odsto glasova “za“ na nacionalnom referendumu.

Hrvatski slučaj, sa kojim građani u Srbiji imaju najviše kontakta, jeste i najčešći evroskeptični argument. Svako ko se provozao taksijem na hrvatskom primorju ili po ulicama Zagreba, ili ako je popio pivo u nekoj slavonskoj kafani, mogao je da čuje reči razočaranja.

Hrvatska se članstvom u EU prebacila sa druge strane granice “političke Evrope“, nisu to više onako jake civilizacijske granice kao u 19. veku, nisu ni blizu gvozdene kao tokom Hladnog rata, ali su granice koje su očigledno i dalje veoma važne.

Iako zvuči kao izandjala mantra, što i jeste, ima nešto u onim porukama briselskih foteljaša da je članstvo u EU proces, a da je formalno učlanjenje samo jedan u nizu koraka. Razočaranje je takodje prirodan deo tog procesa.

Nešto poput igranja u Ligi šampiona. Prirodno je da se bude razočaran kada Zvezda i Partizan budu četvrti u grupi Lige šampiona (a oba kluba su se po dva puta u poslednjih 20 godina plasirala u Ligu šampiona i oba puta bili su poslednji u grupi), što ne znači da bi to razočaranje menjali za plasman u najjaču (dostupnu) ligu.

Ili je možda bolje ovako: nema ničeg lošeg u ekonomskim pobedama protiv Hrvatske (o kojima toliko slušamo), ali prvo bi valjalo da igramo u istoj ligi. Iako prethodno, kako stoje stvari, treba odigrati još jedan krug kvalifikacija.

julu, ako bi se uzeli u obzir samo opredeljeni rezultat bi bio 62 : 38 odsto.

Procenti se, nekako, poklapaju sa uskladjenošću Srbije sa zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom. Da li to, kao u vicu, znači da smo 56 odsto spremni za Evropsku uniju, a 100 odsto nismo?

Zanimljivo je da bi, u slučaju da se sa ovim rezultatima Srbija učlani u EU, druga iza Srbije na listi najmanje entuzijastičnih

Muzyka & Son
FUNERAL HOME

Поштујући Српске православне обичаје још од 1915.г.

Honoring Serbian Orthodox Customs Since 1915.

Newly Renovated Facilities and Large Parking Lot

Advance Funeral Planning

Transportation to the Homeland

Affordable Funeral Options

Basil Michael Muzyka Owner - Lic, Funeral Director & Embalmer
5776 West Lawrence Avenue Chicago, IL 60630

773-545-3800

www.muzykafuneralhome.com

MEDIJI U RASEJANJU – ČVRSTA SPONA SA MATICOM

Danas u dijaspori imamo preko 200 medija u 50 zemalja na planeti Zemlji. To je najviše srpskih medija u tudjini ikada u istoriji našeg naroda. Oni imaju čvrstu vezu sa otadžbinom. Šire patriotizam i jačaju nacionalni identitet

Piše: Dr Marko Lopušina

Na panelu “Spona” o medijima u rasejanju, koji su organizovali udruženje “Most” i udruženje “Koreni”, ekspert za srpsko rasejanje dr Marko Lopušina je predstavio svoju malu studiju o značaju tih medija za maticu Srbiju i sve Srbe sveta.

Još 1813. godine u Beču su pokrenute prve “Novine serpske”. Danas bečki Srbi planiraju da nastave izdavanje ovih prvih srpskih novina. U Pitsburgu je 1901. pokrenut “Amerikanski Srbobran”.

Radio Čikago i list “Srpsko Ogledalo” proslavili su nedavno četvrt veka postojanja. To sve govori dve stvari, da su srpski mediji nastali i razvijaju se u srpskom rasejanju, a drugo da su naši mediji u tudjini žilavi i veoma živi.

Bilo ih je 2010. godine oko 90 u 25 država sveta. Danas ih je preko 200 u 50 zemalja na planeti Zemlji. To je najviše srpskih medija u tudjini ikada u istoriji našeg naroda. Imamo ih tako brojne zato što Srbi u rasejanju jako žele da budu u stalnoj vezi sa maticom Srbijom.

Od 1966. godine iseljeni radnici u Evropi su se tri decenije bavili fudbalom. Potom su se 20 godina bavili folklorom. Nove generacije iseljenih se bave filmom, televizijom i drugim medijima. Imamo danas srpsku televiziju u Minhenu, Beču, Čikagu, Sidneju, Filadelfiji i drugim

metropolama.

Imamo stotinak listova naših organizacija (“Naša reč” u Rumuniji, “Sloboda” u Čikagu), crkvenih novina i časopisa parohija i eparhija i sajtova klubova, udruženja, društava, saveza. Sajt Srba u Mariboru posećuje 23 miliona ljudi. Imamo na desetine fejsbuk-stranica Srbi u Berlinu, Parizu, Stokholmu, Londonu, Torontu.

Veze iseljenih Srba preko njihovih medija sa maticom Srbijom nikada nisu bile čvršće nego sada. Mediji u rasejanju su postali veoma uticajni i važni za razvoj patriotizma u tudjini i za očuvanje nacionalnog identiteta.

Evo jednog svežeg primera:

Teslina naučna fondacija iz Filadelfije ima Tesla televiziju, koju koristi za razvoj i očuvanje

srpskog nacionalnog identiteta. Ona realizuje, u saradnji sa maticom Srbijom, projekat TESLIN NAROD o svim Srbima sveta. Radi se dokumentarni film i knjiga o slozi i jedinstvu srpskog naroda u otadžbinskim zemljama i na svim svetskim meridijanima. O tome za Tesla TV govore ugledni Srbi iz matice i rasejanja.

Glavna teza ovog medijskog TV filma je da bi spona našeg naroda trebalo da bude jedinstveni Srpski nacionalni program, koji je predstavljen u filmu, čija je premijera bila 10. jula 2020. godine na proslavi rođendana srpskog genija u SAD i u Srbiji.

Može se srpskim medijima u dijaspori zameriti da nisu dovoljno profesionalni, da muče muku sa finansiranjem, da podležu čarima industrije zabave i

senzacionalizma, da nedovoljno istražuju glavne probleme srpske nacije, da nekad rade protiv sebe, odnosno napadaju SPC i njene vladike (u Njujorku), ali je to sporadično s obzirom na to da su ti mediji u suštini IZVOR istine o Srbiji i srpskom narodu u tudjim zemljama. Oni su često akteri velikih srpskih manifestacije, kao što su Dani srpske kulture u zemljama EU ili Festivali srpskog filma u Americi.

Kako se zbog preterane komercijalizacije poslednjih godina u većini srpskih medija u matici sve slabije piše o srpskoj dijaspori, to je značaj srpskih medija u rasejanju još veći. I potreba za njima u dijaspori je sve veća. Nedavno je, na primer, ugašen portal NAŠI U SVETU, ali je odmah iznikao drugi portal RASEJANJE, koji se isključivo

bavi ličnostima i događajima u srpskoj dijaspori.

Mi treba da znamo da nema potpune istorije srpskog naroda bez života zagraničnih Srba. Naša kultura i pismenost su začeti u emigraciji. SPC veliki deo svoje istorije ima u inostranstvu, gde se danas nalazi većina od 40 eparhija SPC. I naša Crkva je postala zagranična, crkva srpske dijas-pore.

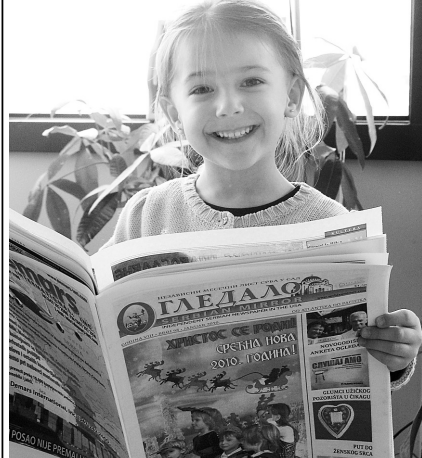
U dijaspori se danas nalazi DRUGA SRBIJA, zemlja iseljenika, koja ima srpsku pamet i kapital, procenjen na 60 milijardi dolara.

Srbija kao matica se trudi da vrati svoj iseljeni narod kući. U tom procesu uloga srpskih medija u rasejanju je veoma važna. Oni šire svest o potrebi da matica Srbija bude zdrava i napredna zemlja svih Srba sveta. Ti mediji su most i spona srpskog naroda na planeti Zemlji. A ima nas 11 miliona u 159 država sveta.

Država Srbija i posebno Ministarstvo spoljnih poslova prepoznali su značaj naših medija u rasejanju za razvoj srpskog nacionalnog bića i naše matice. Sa njima Uprava za dijasporu i Srbe u regionu, a na primer i RTS i Radio Beograd, održavaju stalne veze i saradjuju na zajedničkim projektima. RTS upravo slavi 30 godina svog satelitskog programa za dijasporu.

Nadam se da će i Sporazum o saradnji, koji potpisuju danas udruženje “Koreni” i udruženje “Most”, biti nova spona matice i dijas-pore.

**REKLAMIRAJTE SE
U OGLEDALU
773.744.0373**

**OGLEDALO JE LIST
KOJI NAS POVEZUJE!**

General & Cosmetic Dentistry

SCHAUMBURG FAMILY DENTAL CLINIC

650 E. Higgins Rd. Schaumburg, IL 60173

Preventiva
ZUM - beljenje zuba
Braces - ispravljanje zuba
Protetika, implanti
Proteze, porcelanske krunice

Phone: 847-882-7001

ZA PENZIONERE POPUST
Prihvataemo većinu osiguranja

Mike Milenković D.D.S.

Beli zubi osmeh večni i bićete uvek srećni nena design

www.schaumburgfamilydentalclinic.com

Susret sa umetnikom – Sava Rakočević, slikar i književnik

TAMI ZA LEDJIMA

U prostorijama Srpske narodne odbrane u Čikagu nedavno je priredjen zanimljiv susret sa umetnikom, Savom Rakočevićem, slikarem i književnikom, koji je predstavio svoju knjigu poezije "Tami za ledjima", a gostima je prikazan i zanimljiv film pod istim nazivom, koji je priredio Vojin Drenovac.

Ovdašnjoj publici nije potrebno posebno predstavljati Savu Rakočevića, čije su slike u galerijama širom sveta, a stihovi moćnim i pažljivo biranim rečima oživljavaju slike, daju im ton, melodiju i novu dimenziju.

"Tami za ledjima je moćna metafora koja označava nepoznati svet u kome je sve suprotno od ovog našeg, gledano kroz astrofizičke naočare, to je poetizacija teze o antinomiji materija-anti-materija. Sve je u paradoksima, apsurdima i nadrealističkim iznenađenjima, u prekrasnoj i pretačnoj metafori — Svet je ispunjena praznina", kaže za "Ogledalo" gospodin Rakočević.

Pesme su nastale u periodu 2001-2002. godine, i sve one su tematski povezane. U rečima ovih pesama prepoznaju se i umetnikove slike, pa se boje, misli i reči prepliću u eksploziji pokreta, emocija, vizija i nade. Zbirka je objavljena u Beogradu, a pesme su povremeno objavljivane i na stranicama "Ogledala".

Film "Tami za ledjima" nastoji da poeziju i slikarstvo poveže, vizualizuje u novoj formi, koristeći dva različita umetnička jezika, a ideju je realizovao Vojin Drenovac, dugogodišnji prijatelj gospodina Rakočevića.

"Sve je počelo negde u februaru 2019. prilikom jedne moje posete Savi.

Nakon nekoliko sati razgovora došlo je vreme da krenem kući, a bilo je skoro 11 sati uveče. Naravno, Savi se nije spavalo, a želeo je nešto da mi pokaže. Rekoh, može i drugi put kad dodjem. Ali on je insistirao i stavio disk u CD plejer. Na disku su bile pesme koje je on napisao iz zbirke pesama "Tami za ledjima", za koju ja tada nisam znao. Pesme je čitao Vitomir Vico Dardić. Zaneleo sam kad sam ga čuo, jer takav

Sava Rakočević

glas, kao i način čitanja, nisam nigde ranije sreo. Pažljivo sam saslušao disk do kraja i na kraju Savi samo kratko rekao — ovo ne može da ide ovako, moramo to da vizualizujemo i povežemo nekako sa tvojim slikama. I Sava mi je dao disk da napravim nekoliko kopija.

Na putu kući disk sam ponovo slušao u autu. Bio sam oduševljen. Nisam

znao iz koje je to zbirke pesama, kako se koja pesma zove i kako su rasporedjene u zbirci. To mi sve nije smetalo da u naredna dva-tri dana napravim prvu verziju filma, jer sam već imao puno snimljenih Savinih slika. I tako je to počelo.

Kada smo se ponovo videli posle par meseci, rekao sam mu o filmu i on mi je dao knjigu pesama "Tami za ledjima". Tada sam imao sve, znao sam koja je koja pesma i kako je cela knjiga organizovana. To je zahtevalo potpunu reorganizaciju filma, što mu je kasnije dalo jednu posebnu lepotu. Naravno da sam film pokazao nekim prijateljima želeći da čujem njihove primedbe i sugestije.

Pandemija je učinila svoje, a prilika da film prikažem i podelim njegovu lepotu sa drugim ljudima je izostala. Ali, evo, sada se ta prilika ukazala i nadam se da će film biti lepo prihvaćen", kaže Vojin Drenovac.

I dalje ćemo čitati stihove i uživati u slikama Save Rakočevića, koji ima još mnogo toga da oslika i kaže.

"Uradiću onoliko toga koliko mi vreme dozvoli. Na čemu sada radim? Tražim zaboravljene reči, da ih pretvorim u boju", dodaje Rakočević.

Mila Filipović

Novi roman Nine Savčić u izdanju Arhipelaga

Posle velikog uspeha prethodnog romana *Vlasnik svega našeg*, za koji je autorka dobila Nagradu "Isidora Sekulić" za najbolju knjigu proze na srpskom jeziku u 2019. godini, novi roman Nine Savčić *U lancima* upravo je objavljen u izdanju *Arhipelaga* u ediciji *Zlatno runo*.

Junak romana *U lancima* je pisac govora i saopštenja u jednom važnom ministarstvu u Beogradu. U jednom trenutku junak romana odlučuje da se bavi i dodatnim poslom — pisanjem posmrtnih govora i telegrama. Taj posao dovodi ga u vezu s neobičnim dnevnikom koji će mu odjednom rasvetliti porodičnu traumu, istoriju njegove majke i spiralu vidljivog i nevidljivog nasilja u običnoj ljudskoj svakodnevici. Kada od klijentkinje dobije ponudu da napiše roman o njenom ocu Generalu, junak romana *U lancima*

U LANCIMA

Архипелаг

www.arhipelag.rs

će tek kasnije shvatiti da je, zapravo, tako iznenađa dobio priliku koju neće moći da odbije — da

napiše roman o sebi i o svojoj porodici.

Ispričan u prvom licu i u muškom rodu, pun zapleta i snažnih priča o unutrašnjim lomovima u svakodnevici ljudskog života, uzbudljivi roman Nine Savčić *U lancima* pripoveda o lancima iskustva i kulture, zabrana i vaspitanja koji nas vezuju bez naše pomisli da ih ikada raskinemo.

Roman *U lancima* je upečatljiva priča iz savremenog Beograda o patnji i nasilju, o ljubavi i strasti, o dominaciji i nerazumevanju, o ljudima s kojima živimo a da se s njima nikada ne razumemo, o dnevnicima koji se iznenađa pojavljuju i o istinama koje se nikada neće moći prikriti.

Nina Savčić je književni-

ca, likovna umetnica, teoretičarka kulture i medija, dizajnerka i kolumnistkinja. Diplomirala je na Filološkom fakultetu u Beogradu na odseku Srpski jezik i

književnost i na Fakultetu primenjenih umetnosti na odseku Unutrašnja arhitektura. Magistrirala je Teoriju umetnosti i medija. Magistrarski rad objavljen je pod nazivom *Njujork u filmovima Martina Skorsezea: analiza lokalističkih situacija*. Doktorirala je na smeru Teorija dramskih umetnosti, medija i kulture (FDU) s temom Teorije sitkoma (američki sitkom, 1980-2016). Objavljivala je priče, pesme za decu, kao i tekstove iz oblasti filma, književnosti i jezika. Od 2013. kolumnista je dnevnog lista *Danas*, pisac radio-drama za decu za Prvi program Radio Beograda i stalni saradnik *Nove ekonomije*. Živi u Beogradu.

MALI PRINAC IZ KUHINJE

Onima koji razmišljaju o novogodišnjim poklonima, možda će inspiracija biti neobičan hobi Čačanke Aleksandre Vidanović. Ona oslikava kišobrane, majice, haljine i mantile, koje uglavnom prodaje na humanitarnim licitacijama za lečenje dece. Inspiraciju nalazi svugde, slika motive i po želji, a najprodavaniji je kišobran sa motivom Malog princa. Prvi kišobran — tugobran, oslikala je za sebe da joj bude branilac od tužnih misli, ali od kada su njen rad na društvenim mrežama drugi videli, za neobične kišobrane vlada veliko interesovanje.

Uz ljubav, veštine i pravi alat ova talentovana učiteljica kišobranima daje umetničku notu: “Umetnost može da bude na bilo čemu što nosite. Da li je to deo garderobe, da li je to običan upotrebn predmet, kao što je kišobran, vaša je stvar gde ćete tu umetnost poneti. Naravno, umetnost se prvo nosi u duši, ali vrlo lako može da bude predmet koji nosite svakoga dana i pokazujete koliko vam je stalo i koliko negujete lepe stvari.”

Aleksandra Vidanović je učiteljica bez stalnog posla iz Beograda, koja u slobodno vreme kišobranima daje novi život. Njene kreacije nastaju u kuhinji

stana od 40 kvadrata u kojem živi sa suprugom i dvojicom sinova. Kuhinju je nazvala čudosoba, jer je to jedino mesto gde, kako kaže, ne smeta nikome, jer deca imaju prostor za igru i učenje, a suprug

kuhinju, oni su dobili svoj prostor. Tamo su igračke, a u mom čošku, četkice i boje. Tamo su fudbalska utakmica ili crtani filmovi, a u kuhinji muzika koja me opušta. “ Aleksandra ima punu

objave i priče. Za sebe kaže da je uvek bila mazalo, pa je verovatno svoj talenat izgradila kroz školovanje.

Motiv Malog princa je prvi koji je naslikala i do sada je

braka. Na njemu su se našla njihova mesta širom sveta, kao i destinacija na kojoj ju je zaprosio. Taj kišobran sam poslala kurirskom službom sa natpisom ‘cerada za auto’, kako ga supruga ne bi otpakovala dok muž ne dodje sa posla i lično je iznena- di.”

“Kada pored nagrada na državnom nivou (dva puta sam osvajala treću nagradu na konkursu Digitalni čas) i snimljenih časova na televiziji za vreme pandemije, budete i dalje nečija zamena, ne znajući kada će biti sledeće angažovanje, umesto da očajavate, naučite da se borite. Ja se borim tugobranima, jer uz njih su i oblaci lepši.” Iako još uvek nema stalan posao, Aleksandrina želja je da svoje djake nauči da oslikavaju kišobrane i zajedno učestvuju u humanitarnim akcijama.

“Postoji plan da mi se priključe, pa da ih naučim kako da oslikavaju kišobrane u našoj učeničkoj zadruzi. Više puta sam ih uključivala u projekte kroz koje pomažemo drugima. Mislim da je to mnogo važnije. Naučićete oni i slova i brojeve, ali im moramo negovati dečju dušu. Želim da budu dobri ljudi, bez obzira na to čime će se sutra baviti”, kaže Aleksandra Vidanović, tvorac tugobrana iz čudosobe.

slobodan pogled ka televizoru.

“U malom stanu ume da bude poprilična gužva. Djordje i Kosta znaju da u čudosobi ne diraju ništa. Mojim povlačenjem u

podršku od porodice i prijatelja, pre svih od supruga. On je uključen u proces i fizički, pa pakuje i šalje pakete, dok sestra i majka usmeravaju, daju ideje, dele

najtraženiji. Aleksandra izdvaja priču kako je nastao jedan od naručenih motiva: “Poseban je kišobran koji je suprug naručio svojoj supruzi za godišnjicu

ISELJAVANJE BALKANA

Mnoštvo problema u regionu Balkana navodi mlade ljude da traže bolje prilike u drugim zemljama, a region neće moći da ekonomski sustigne ostatak Evrope bez mladih talenata. Širom Balkana opšta populacija se smanjuje i postaje starija, a ukoliko se to ne promeni, može se očekivati još brže iseljavanje ljudi.

Prema podacima Agencije EU za statistiku (Eurostat), Srbiju je u periodu od 2013. do 2020. godine napustilo

više od 240.000 građana. Uprkos bombastičnim najavama kako je u našoj zemlji nastupilo “zlatno doba” i da je ekonomija Srbije najbrže rastuća u Evropi, veliki broj građana odlučuje da sreću i profesionalnu afirmaciju potraži izvan granica naše zemlje. Na alarmantne podatke, kad je u pitanju Srbija, u svojoj

kolumni nedavno je upozorio i predsednik Odbora za spoljne poslove Evropskog parlamenta Tonino Picula, koji je istakao da “mladi i obrazovani nogama” glasaju protiv aktuelnog predsednika Srbije.

Podaci pokazuju i da je broj odlazaka iz naše zemlje u konstantnom rastu. Broj građana 2017. koji su dobili b o r a v i š n u dozvolu u EU je iznosio 40.350, a godinu dana kasnije broj odlazaka iz Srbije gotovo da je dupliran u odnosu na 2013. i iznosio je

čak 52.049. Zvanični podaci o migracijama za 2019. nisu poznati, dok najnoviji podaci Eurostata, objavljeni u novembru ove godine, pokazuju da je Srbiju tokom 2020, uprkos ograničenom kretanju i pandemiji virusa korona, napustilo 40.872 građana.

Da je zabrinjavajući procenat

onih koji odlaze iz Srbije, pokazuje i informacija do koje je došao portal Euobserver, a prema kojoj se razmatra ukidanje bezvignog režima zemljama Zapadnog Balkana, među kojima je i Srbija. Prema internom dokumentu EU, u koji je pomenuti portal imao uvid, Srbija je svrstana među 10 najproblematičnijih zemalja kad je u pitanju poštovanje bezvignog režima.

Razlozi odlaska mladih su uglavnom ekonomski, veći prihod i bolji kvalitet života, ali i zbog sistema u Srbiji u kome je rasprostranjena korupcija, poremećen sistem vrednosti i napredovanja.

Iz istih razloga napuštaju svoje zemlje i naši susedi. Za osam godina 300.000 Hrvata je napustilo svoju zemlju, a prema UN Hrvatska je među pet najstarijih svetskih populacija i najugroženije demografsko područje na svetu.

Bosnu i Hercegovinu je od 2013. do 2019. godine napustilo 530.000 stanovnika, a iseljavanje se nastavlja do

danas. Severna Makedonija je prema poslednjim rezultati popisa stanovništva za 19 godina izgubila oko 190.000 građana. Slična situacija je i u Crnoj Gori koju godišnje napušta nekoliko hiljada ljudi odlazeći u EU ili SAD.

Urgentni problem u Srbiji je i to što je na pragu demografske starosti, natalitet je najmanji u poslednjih 10 godina, a broj živorođene dece ima trend pada.

U Srbiji je u 2020. godini registrovano 14.933 više smrtnih slučajeva u odnosu na proseku u periodu 2016-2019. godine, što predstavlja višak smrtnosti od +14,7 odsto. Takođe, povećana je i smrtnost odojčadi, koja je značajan i osjetljiv indikator kako zdravstvenog stanja i zdravstvene zaštite stanovništva, tako i stanja u socio-ekonomskoj i drugim sferama društva.

Kao najčešći uzroci smrti u 2020. godini navode se bolesti sistema krvotoka 47,3 odsto, tumori 18,3, kovid-19 8,9, sistemske bolesti tri odsto.

eurostat

GLUMCI ODBIJAJU SARADNJU SA LEČIĆEM

Sve predstave koje su bile deo programa 38. po redu Pozorišnih susreta u Brčkom povukle su se iz takmičarskog dela zato što je Branislav Lečić član žirija festi-

vanje, biti deo žirija. "Mi smo tu predstavu odigrali zbog publike u Brčkom, saznali smo sat vremena pred samo igranje ko su članovi žirija", objasnio je Timotijević.

"Kada smo stigli tamo shvatili smo ko je u žiriju i odlučili smo da predstavu odigramo, ali da se povučemo iz konkurencije za nagradu. To je

Doli Bel", a pred publikom su i svi ostali filmovi ovog velikana.

Jubilarno izdanje Festa, kako je najavio Pantelić, biće održano od 25. februara do 5. marta 2022. godine. S obzirom na koronu i sve izazove kojima smo okruženi, slogan 50. Festa će biti "Novi hrabri svet".

FILM „KELTI“ DOBITNIK NAGRADE „VIENALE“

Novi domaći igrani film "Kelti" Milice Tomović osvojio je nagradu žirija čitalaca bečkog lista "Standard" na ovogodišnjem izdanju Filmskom festivalu "Viennale" u Beču, pokrenutog još davne 1960. godine.

Nagrada se dodeljuje filmu koji nema austrijskog distributera, a čije prikazivanje po bioskopima Austrije žiri posebno preporučuje.

Debiju Milice Tomović na planu igranog dugometražnog ostvarenja dodeljene su i nagrada žirija kritike i nagrada za najbolji dugometražni film u međunarodnom takmičarskom programu Medjunarodnog filmskog festivala "Molodist" u Kijevu, a na tajvan-

ranja. Priliku za savršen vid prirodnog holograma naučnici iz Srbije su uvideli pre oko deset godina. Nakon dugog istraživanja došli su do saznanja koja mogu da promene svet.

Kada se ljuspice sa leptirovih krila zalepe na papir, novčanice, umetnička dela, dobija se teslagram — jedan od najefikasnijih vidova zaštite na svetu. Tim srpskih stručnjaka sa Instituta za fiziku u Beogradu uvideo je značaj ovog izuma, a potom odlučio i da ga zaštiti kroz patent i žig.

Naučnici Instituta za fiziku iz Beograda i kompanija Quadra Graphic ujedinili su svoja znanja kako bi iskoristili pogodnosti koje daje prirodni hologram. Istraživači sada rade na minimalizaciji "čitača", koji može da očita svaki pojedinačni teslagram.

ROBOT RAJKO DOBIJA BRATA DOMINA

Robot RAICO (Robot with Artificial Intelligence based Cognition) je inteligentni mobilni robot sa kognitivnim (saznajnim) sposobnostima utemeljenim na

U Rajkovom slučaju, to je transport materijala i delova.

Po završetku laboratorijskih istraživanja, Rajko bi trebalo da dobije 'mladjeg brata', drugog autonomnog mobilnog robota proizvedenog u Srbiji, koji je nazvan DOMINO (Deep learning-based Omnidirectional Mobile robot with INtelligent cOntrol) mnogo gabaritnijeg i snažnijeg, za rad u industrijskim uslovima mašinske obrade metala i nemetala, ali i za tehnološke zadatke unutrašnjeg transporta u bolničkim sredinama, posebno u danas aktuelnim "crvenim zonama", kao i u muzejskim i ugostiteljskim prostorima.

ČLANOVI IMUNI NA KORONU

Kao u nekom paralelnom univerzumu, za SNS ne postoji korona, a za ostale važe obavezne kovid propusnice i maske. Običnom građaninu naplaćuju se kazne za nenošenje maske dok istovremeno vladajuća struktura okupi 20.000-25.000 ljudi u zatvorenom prostoru, nebitno je da li su vakcinisani ili ne.

Pulmolog Dejan Žujović izjavio je da je na svečanoj akademiji SNS prisustvovao veliki broj osoba s pozitivnim PCR testom na koronavirus. On je agenciji Beta rekao da su aktivisti SNS iz Vranja, pod pretnjom otkaza na poslu primoravali radnike Jumka da krenu u Beograd, bez obzira na to što su mnogi od njih bili pozitivni na koronavirus.

"Videli smo da niko od njih ne nosi zaštitnu masku i da ne poštuje propisanu udaljenost. Naravno, da su takvi skupovi idealni za širenje virusa, a posledice su nažalost stravične", naglasio je Žujović i naveo da vlast iz političkih razloga namerno objavljuje znatno umanjene brojeke o preminulima i zaraženima.

"Ova zemlja bi bila normalna da je i jedan komunalni policajac Vučiću naplatio kaznu zbog nepoštovanja protivepidemijskih mera u proteklih 20 meseci. Predsednik države svojim ponašanjem nijednom nije dao primer građanima Srbije kako bi trebalo da se ponašaju u vreme pandemije. On nosi masku kada ode u inostranstvo, a u Srbiji se ponaša kao bahati dahija koji prilično doprinosi širenju virusa", ocenio je Žujović.

vala. Iako su neke predstave ipak izvedene u prethodnim danima iz poštovanja prema publici, sve su odustale od takmičarskog dela, a Danijela Štajnfel je to nazvala "herojskim činom".

"U trenutku kada sam video da se dešava seljenje tog problema sa mnom iz Srbije, ja sam ponudio svoju ostavku organizacionom odboru, a oni su to odbili rekavši da su suviše ozbiljan festival da bi bilo ko sa strane ili iznutra u toku festivala menjao njihova statutarna pravila. Rekli su mi da ukoliko odstupim iz žirija da ću snositi posledice, jer imam ugovor potpisan sa njima", objasnio je Lečić.

"Nije to pitanje ličnog animoziteta već se radi o opštem javnom pritisku koji je u društvu uspostavljen", istakao je Lečić i dodao da su se mnoge njegove kolege povele trendom da ni zakon ne pomaže da je neko nevin, ukoliko se u medijima okarakterišu kao krivac. Obavlja se progon sličan srednjovekovnom lovu na veštice, dodao je Lečić.

Glumac Miloš Timotijević deo je ansambla predstave "64" Ateljea 212 koji je na festivalu u Brčkom solidarno stao uz kolegicu Danijelu Štajnfel poručuje da nijedan vid nasilja nije dozvoljen.

On tvrdi da glumci do samog početka predstave nisu znali da će Branislav Lečić, glumac i političar kojeg je Danijela Štajnfel optužila za silo-

bilo jedino rešenje da publici pružimo ono što želi, ali da ne podržimo sve ono što Lečić radi u medijima proteklih nedelja i blati našu kolegicu", rekao je Timotijević.

Podsetimo, ovo nije prvi put da Lečićeve kolege odbijaju da saraduju s njim. Deo glumačkog ansambala Beogradskog dramskog pozorišta je zatražio od direktora Juga Radivojevića da Branislav Lečić ne igra u predstavi "Kad su cve-tale tikve".

Lečić je najavio da će protiv svakog prijavljenog za koga tvrdi da je počinio krivično delo na njegovu štetu, podneti tužbu za naknadu štete za povredu časti i ugleda.

KUSTURICI „BEOGRADSKI POBEDNIK“

Reditelj Emir Kusturica dobitnik je prestižne nagrade "Beogradski pobednik" za izuzetan doprinos filmskoj umetnosti, koja će mu biti uručena na predstojećem, jubilarom, 50. Festu. Ovo je najavio Jugoslav Pantelić, umetnički direktor Festa i direktor Jugoslovenske kinoteke na otvaranju ciklusa "Velikani svetskog filma" u Kinoteci, posvećenog upravo Kusturici.

Povod ove retrospektive je 40 godina od premijernog prikazivanja filma "Sječaš li se

skom festivalu "Taipei Film Festival" osvojio je tri priznanja — specijalnu nagradu žirija i nagradu publike, kao i nagradu Udruženja filmskih kritičara Tajvana.

KRILA LEPTIRA NA TESLAGRAMU

Leptir na jednom krilu ima oko 100.000 ljuspica, koje su za čoveka nevidljive golim okom. Svaka od njih je autentična i ne postoji mogućnost njihovog kopi-

veštačkoj inteligenciji. U potpunosti je razvijen u Laboratoriji za industrijsku robotiku i veštačku inteligenciju Mašinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Iz milošte nazvan Rajko, robot je rezultat višemesečnog rada članova laboratorije. Rajko pripada novoj generaciji inteligentnih mobilnih robota. Na osnovu prepoznavanja predmeta u okruženju sposoban je da donosi odluke o svojim akcijama, s krajnjim ciljem da ostvari neki koristan zadatak.

VOTE MARCH
15TH 2022

CRISTINA
NONATO

FOR
COMMISSIONER OF METROPOLITAN
WATER RECLAMATION

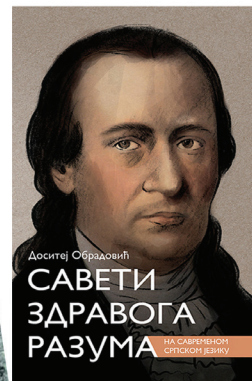
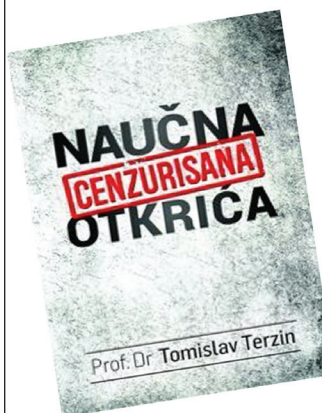
DISTRICT OF GREATER CHICAGO

WWW.VOTENONATO.COM

Knjigana poklon

DRAGI ČITAOCI,
MI SMO LJUBITELJI DOBRIH KNJIGA IZ RAZNIH OBLASTI ŽIVOTA: NAUKE,
PSIHOLOGIJE, RELIGIJE, ZDRAVLJA...I ŽELIMO DA TO PODELIMO I SA VAMA,
NAŠIM SUNARODNICIMA U ČIKAGU I DRUGIM DELOVIMA SAD.
KNJIGE SU BESPLATNE, ALI JAKO VREDNE I ZATO AKO VAM SE KNJIGA
DOPADA PROSLEDITE DALJE VAŠIM PRIJATELJIMA! PRIJATNO ČITANJE!

NARUČITE VAŠE BESPLATNO IZDANJE KNJIGE NA NAŠEM JEZIKU
NA STRANICI

WWW.KNJIGANAPOKLON.COM

NEVEROVATNA PONUDA

NAJMODERNIJI
NJUZMAGAZIN IZ
SRBIJE

Nedeljnik

GODIŠNJA PRETPLATA NA DIGITALNO
IZDANJE, 52 BROJA

umesto ~~310\$~~
samo 75\$*

Svake srede novi broj u vašem inboxu.
Pronadite na adresi **www.nstore.rs**

Za Nedeljnik
pišu najcenjeniji
kolumnisti i
najvažniji opinion
makeri u Srbiji.

Šta se zaista događa u
Srbiji, kako razmišlja
nova srpska elita**,
kako svet izgleda iz
srpske perspektive

Proverite zašto
je Nedeljnik
srpski magazin
koji izgleda
svetski.

UZ NEDELJNIK DOBIJATE I NJUJORK TAJMS NA SRPSKOM JEZIKU***

Citaj više, znaj više

*u dinarskoj protivvrednosti
**Nedeljnik čita 71 odsto
obrazovanih, agencija Ipsos

***Nedeljnik je licencirani izdavač
The New York Times International
Report, prvog mesečnika NYT

Podržite srpske crkve, dečije kampove i našu tradiciju i kulturu

Odložite plaćanje poreza

120godina Srpskog narodnog saveza

Najstarije srpsko dobrotvorno društvo u Americi koje postoji od 1901. godine nudeći polise životnog osiguranja i štednju za Vas i Vašu familiju, kumove i prijatelje.

Štednja(Annuity) SAVER 8, SAVER 6&SAVER 2* *odlične kamate

Polise životnog osiguranja:

Za ceo život (Whole/Ordinary Life)

Sa fondom za obrazovanje (Education Life Saver Plan)

Ograničena na 10 godina (10-YearRenewableandConvertibleTermInsurance)

Polisa za mlade od 0 – 21 godine starosti(Term Policy):\$125 =polisa od \$10.000 ili

\$225=polisa od \$20.000(ograničena do 30 godina starosti)

Pozovite kancelariju Srpskog narodnog saveza na **412-458-5227** ili na imejl: snf@snflife.org

Veb sajt: www.snf4u.com i www.snfpaper.org

OSTAVINSKE RASPRAVE
TRUST ADMINISTRACIJE
STARATELJSTVO
PUNOMOCJA
TESTAMENTI
TRUST

Nemojte da cekate previse

ZIVKOVICH
LAW OFFICES

serblaw.com

708-833-7755

NILES na 8130 N. Milwaukee Ave.

GLENWOOD na 8 W. Main St.

ILINOJS I INDIJANA ADVOKAT DANA ZIVKOVICH

KRISTOFER HIL, SRBIJA I KOSOVO

Gde je sve počelo, gde će se sve završiti

Priredio: Marko Prelević

Od Ženeve do Dejtona

“Da li da pružim ruku Mladiću i Karadžiću?”

Želeli smo da ubedimo strane da pristanu na plan Kontakt grupe, da Bosna bude podeljena u odnosu 51:49, i da potom utvrdimo koliku će autonomiju imati dva elementa federalnih struktura. Premda smo nazvali nacrt “Dogovoreni principi”, principi nisu bili tako lako dogovoreni. Izetbegović se vrlo nevoljno složio da postoje dva entiteta — Federacija i Republika Srpska — uz protivljenje i za ime, jer je korišćenje reči “republika” impliciralo suverenitet, ili makar mogućnost da bosanski Srbi nekad dodju do nezavisnosti. I Milošević je prigovarao što se Bosna zove republika, i želeo je neku slabiju formulaciju, poput unije. Insistirao je i na imenu Republika Srpska. Ali Milošević se složio sa “postojećim granicama” i “medjunarodnim priznanjem”, što je bila potvrda da Bosna postoji i da Srbi to priznaju.

U Ženevu su stigli Mo Šaćirbej, te Milan Milutinović kao ministar spoljnih poslova Srbije i njegov hrvatski kolega Mate Granić. Holbruk je insistirao da na samom početku njih trojica pruže ruke jedan drugom. Dogovori su trajali tri nedelje pre nego što su sve tri delegacije prebačene u Vazduhoplovnu bazu Rajt-Piterson, nadomak Dejtona, u Ohaju.

Pre toga, posetili smo Miloševića u njegovoj kolibi na Fruškoj gori, kako bismo izdejstvovali prekid opsade Sarajeva, u zamenu za prekid bombardovanja. Milošević nam je govorio da kampanja mora da prestane ukoliko će biti mira. Uzvratili smo rečima da Srbi moraju da se povuku s oboda Sarajeva i prekinu najdužu opsadu u Evropi posle Drugog svetskog rata.

Milošević nam je rekao da ne može sam s tim da se složi, već će Ratko Mladić i predsednik bosanskih Srba Radovan Karadžić morati to da učine.

“A oni su ovde.”

“Gde?”, upitao je Holbruk, zapanjen.

“Tamo”, pokazao je Milošević preko svog ramena. “U jednoj vili.”

Holbruk je zatražio pauzu

da bi se dogovorio s nama.

“Treba li da razgovaramo sa njima?”

Svi su se složili da bi trebalo.

“Da li da im pružim ruku?”, upitao je Holbruk.

Pomislio sam da to pitanje uopšte nije prikladno. Toliko smo postigli u poslednje dve nedelje, bili smo nadomak prekida brutalnog ubijanja na Balkanu, i podizanja opsade Sarajeva, a on nas pita da li treba da pruži ruku ljudima za koje smo znali da će, bude li pravde, završiti u zatvoru.

“Pobogu, Dik, uradi to, i hajde da obavimo sve i idemo kući.”

Niko nije imao ništa protiv.

Ušli su Mladić i

je bio neka vrsta medijatora, zaus-tavljaio je Mladića da ne ode i povremeno izgovarajući rečenice da su za nasilje krivi Muslimani i Hrvati. Objasnjavao je da su bosanski Srbi žrtve iako su u svojim rukama imali sudbinu dvesta hiljada Sarajlija. Često je pominjao Džimija Kartera, s kojim se sreo u “glavnom gradu”, na Palama, i koji je posle tog sastanka ubedio bosanske Srbe da im je prijatelj.

Nije bilo napretka, pa je usledila večera. Sedeo sam naspram Mladića, koji je bio nagnut nad hranom. Glodao je kosku koju je držao rukama, pošto nije koristio viljušku i nož. Pričali smo malo, ali ništa suštinski, samo ga je zanimalo kako to da pričam malo srpskog.

Posle večere, razgovori

stvari.

“Pa, ja sam baš zadovoljan”, rekao je Milošević. “Ali Momčilo Krajišnik nije.”

“Gde je on?”, upitao sam.

“U komi je”, slegnuo je Milošević ramenima. “Ali sve je okej, nije to tvoj problem.”

Rekao sam Holbruku da je sve kako treba. Krajišnik nije bio srećan, ali Milošević je taj koji će parafirati sporazum i delovao je kao da ga je baš briga šta misli jedan od vodja bosanskih Srba. Stvar je okončana. Rat je završen.

Kosovo

“Gde je sve počelo i gde će se sve završiti?”

U proleće 1998, Balkan je bio spreman za još jedno

strani, premda se većina istoričara slaže da je narod koji se danas zove Albanci bio na strani Srba i drugih koji su se protivili turskoj invaziji na Balkan. Uistinu, sredinom 15. stoleća Albanci, pod vodjstvom Georga Skenderbega, tukli su se sa Turcima. Svaki narod na Balkanu ima svoju priču o borbi protiv Turaka, ali Srbi misle da je njihova borba bila najveća.

Kosovo je bilo u centru srpskog istorijskog narativa i Srbi nisu hteli da dozvole da ono postane republika.

Albanci su bili ljuti što se njihovo pitanje nije poteglo u Dejtonu, mada nisu imali nikakvog osnova za to: mirovni proces u Bosni nikada nije bio zamišljen kao rešavanje pitanja Kosova. Ja sam nešto više znao o Kosovu, jer sam svojevremeno službovao u obližnjoj Albaniji.

Do proleća 1998. bilo je jasno da je došlo vreme za Kosovo u balkanskim ratovima. Kako mi je to rekao jedan vodja kosovskih Albanaca: “Tamo je sve počelo, i tu će se sve završiti.”

Neposredni povod bilo je jačanje oružanih grupa Kosovara koji su želeli da svrgnu gandijevski pristup Ibrahima Rugove. Oslobođilačka vojska Kosova (OVK, na engleskom KLA) bila je sve snažnija, posebno u ruralnim krajevima. Bili su do zuba naoružani dugim cevima preostalim iz kratkog građanskog sukoba u Albaniji nakon propasti piramidalnih šema. OVK je sporadično operisala na Kosovu 1996, ali od 1997. njihovi napadi na srpske bezbednosne snage bili su sve brojniji i sve smrtonosniji. Srbi su uzvratili, i uskoro je to bio pravi rat. U Makedoniji, u kojoj sam bio ambasador, javnost je gledala sa sve većim alarmom kako na Kosovu počinje haos.

Medju patriotama koji su činili OVK bili su bivši krijumčari i naoružane bande, i brižno su čuvali identitet svojih lidera. Tako su nastali mitovi da su borci OVK bili islamistički teroristi, marksistička gerila ili, u plodnoj mašti mrzitelja Albanaca, oboje. Jedna je stvar bila jasna: nije ih impresionirao Ibrahim Rugova. Smatrali su da je njega Demokratska liga Kosova korumpirala i da ne odgovara na zahteve javnosti.

Ušli su Mladić i Karadžić, svaki sa svojim geganjem, i delovali su mi kao pravi srpski seljaci: Mladić nizak i ubica, Karadžić visok i ubica - banalnost zla, kako je to rekla Hana Arent povodom sudjenja nacisti Adolfu Ajhmanu ranih šezdesetih. Holbruk ih je pozdravio vrlo uzdržano, ali jeste im pružio ruke obojici. Kasnije me je jedan novinar pitao da li se to desilo, a ja sam rekao da nisam ništa video.

Karadžić, svaki sa svojim geganjem, i delovali su mi kao pravi srpski seljaci: Mladić nizak i ubica, Karadžić visok i ubica — banalnost zla, kako je to rekla Hana Arent povodom sudjenja nacisti Adolfu Ajhmanu ranih šezdesetih. Holbruk ih je pozdravio vrlo uzdržano, ali jeste im pružio ruke obojici. Kasnije me je jedan novinar pitao da li se to desilo, a ja sam rekao da nisam ništa video.

Mladić je delovao kao da je tu dovučen na silu, a Karadžić

su trajali do dva ujutru, i na kraju smo potpisali taj sporazum.

Priča o Dejtonu, sa svim klifhengerima, svim tim besanim noćima, ispričana je mnogo puta. Učinio je to najbolje sam Holbruk, u svojoj knjizi “To End a War”.

Jedan sat pre potpisivanja sporazuma, Holbruk me je pitao da proverim da li je sve u redu sa srpskom delegacijom, koja je morala da pristane na najviše ustupaka. Otišao sam do Miloševićevog apartmana i pitao ga kako stoje

grčenje. Ovog puta dogodiće se na Kosovu, srpskoj provinciji u kojoj je većinsko albansko stanovništvo bilo protiv vladavine Beograda. Srbi često opisuju boj na Kosovu iz juna 1389. kao mesto rođenja srpske nacije. Porazila ih je snažnija vojska Otomanskog carstva, ali tada je stvoren, sve sa žrtvovanjem kneza Lazara, identitet Srba. Naravno, istinita priča o ovoj bitki je mnogo kompleksnija. Za početak, nije jasno ko se borio na čijoj

Prvi put sam se s Rugovom sreo u rezidenciji američkog ambasadora u Beogradu u julu 1989, svega nekoliko puta posle ozloglašene Miloševićeve posete Kosovu na šeststotu godišnjicu bitke, što je bio događaj koji je pomogao da se Srbi odvuku u rat. Tih profesor koji nije ličio na političara, govorio je odmereno o procesu koji je počeo na Kosovu. Njegov cilj je bio nezavisnost, ali bio je strateški strpljiv. Sa većinom Albanaca sa Kosova delio je duboko poverenje u Sjedinjene Države.

U februaru 1998, specijalni izaslanik Gelbard, koji je želeo da postigne ravnotežu, osudio je srpske policijske akcije na Kosovu, ali je nazvao OVK terorističkom grupom, rekavši, nakon sastanka sa dvojicom njihovih članova: "Umem da prepoznam teroristu kada ga vidim, a ovi ljudi su teroristi."

Gelbardova upadica o terorizmu pojačala je tenzije na Kosovu i izazvala zabrinutost da će Srbi dobiti zeleno svetlo za napade na OVK. Usledio je napad u dolinu Drenice, u samo srce OVK, i ubistvo čuvenog komandanta Adema Jašarija. Usmrćena je čitava njegova porodica, svih šesnaest članova, među njima i

"Ali, generale Klark", nastavio je Gligorov odmerenim glasom. "Mi smo komšije Srbima i to ćemo biti još mnogo godina. A Srbi, kao što znate, imaju duge noževe, ali još duže pamćenje"

deca. Gelbard je potom direktno napao Miloševića, zbog čega je sebi zatvorio vrata.

Klintonova administracija, predvođena državnom sekretarkom Madlen Olbrajt, koja je lično prezirala Miloševića, znala je da nam je neophodan neko ko može s njim da razgovara. Pitali su me da li bih pristao da budem izaslanik za Kosovo — pristao sam — a potom mi je rečeno da bi trebalo da ubedim Holbruka, koji je sada živeo u Londonu i radio u privatnom sektoru, da odemo kod Miloševića.

Milošević nas je dočekao kao da smo stari prijatelji. Počeo je da nas podseća kako je bilo u Dejtonu, a onda nam ispričao vic, na svom krnjem engleskom.

"Znate li šta je najveće dostignuće Dejtona?", prisetio se poteškoća koje smo imali sa Izetbegovićem u onim poslednjim

satima.

"Amerikanci su napokon shvatili kako je to živeti s muslimanima!", počeo je da se smeje sam za sebe.

Ignorirali smo šalu, a onda je Holbruk počeo: "Gospodine predsedniče, predsednik Clinton, sekretarka Olbrajt i ja odlučili smo da imenujemo ambasadora Hila kao novog izaslanika u traganju rešenja za kosovskom krizom."

Milošević se nagao udesno, a potom odgovorio:

"Gospodine Ričard Čarls Albert Holbruk, nema nikakve krize. Samo šačica albanskih terorista s kojima američki mediji vole da pričaju, a naše bezbednosne službe će se postarati za to. Ne

Svako ko danas misli da je rat na Kosovu sa NATO bombardovanjem bio neumitni marš ka neizbežnom trijumfu, i model za slične buduće konflikte, jednostavno nije bio tamo.

opterećujete se nikakvom krizom. Ne treba nam izaslanik. Kosovo je deo Srbije. To je naš unutrašnji problem i srpski narod nikada neće prihvatiti da se stranac meša u naša pitanja."

Holbruk i ja uspeli smo da ubedimo Ibrahima Rugovu da se sretne s Miloševićem, obećavši

mu i susret sa predsednikom Klintonom, iako Holbruk nije shvatao da je Rugova izgubio poverenje mnogih na Kosovu.

Ali u Vašingtonu je postojala nečasna alijansa liberalnih intervencionista i neokonzervativaca koja je zahtevala brzu akciju. Pol Volfovic nije video problem na svetu koji ne bi poželeo da reši bombardovanjem, a Mort Abramovic, bivši čelnik Fondacije Karnegi, nije naišao na selo na Balkanu kojem nije želeo da podari nezavisnost. Trijumfalističko raspoloženje u Sjedinjenim Državama bilo je opipljivo. Smatralo se da dosta toga može da se postigne silom. Ali morali smo da saradjujemo sa Evropljanima. A ukoliko dodje do

rata, morali smo da imamo Evropljane na našoj strani.

U leto 1998. shvatio sam koliko će teško biti ubedjivanje Srba i Albanaca da okončaju nasilje. Albancima je bilo važno samo jedno: da NATO, odnosno SAD, vojno intervenišu. Konflikt niskog intenziteta pretvorio se u pravi rat

pošto su Srbi i na najmanje provokacije odgovarali brutalnom i preteranom silom. Kako je udar na civile trajao, niko na Kosovu više nije bio zainteresovan za autonomiju. Želeli su potpunu nezavisnost.

Ali, za razliku od Bosne, Milošević nije želeo nikakve dogovore.

"Bolje da tražiš moju glavu", rekao je nakon što sam mu predstavio nacrt sporazuma po kojem bi jugoslovenska vojska morala da se povuče sa Kosova.

Nekoliko dana kasnije, 45 žitelja malenog sela Račak je masakrirano. Sve je to podsećalo na Srebrenicu, ne po broju ubijenih, koliko po efektu. Bil Voker, čelnik posmatračke misije, otišao je na mesto zločina i odmah proglasio Srbe krivcima. Neki su ga kritikovali što je nastupio pre forenzičkog tima, ali ne treba vam uvek forenzički tim da shvatite šta se desilo, a Voker je uradio pravu stvar.

Vašington je već bio spreman za NATO intervenciju, ali neki, poput Italijana, želeli su da daju pregovorima još jednu šansu. Sekretarka Olbrajt me je zamolila da nadjem mesto u zapadnoj Evropi gde bi to moglo da se desi.

nastaviće se

SREJOVIC ACCOUNTING SERVICES LTD

- Izrada personalnih I biznis taksi
- Kompletno vodjenje poslovnih knjiga za kompanije svih delatnosti
- Obračun plata (Payroll Service) I godišnjih formi (W2, 1099-MISC)
- Sales Tax
- Zastupanje pred IRS-om (Audits)
- Formiranje novih kompanija

Ljubiša Lou Srejović, EA, MBA
Ljiljana Lili Polovina, EA
Zdravka Zee Čučković, CPA, MSA

Posetite nas na našoj novoj lokaciji: 2340 S River Rd Ste 208 Des Plaines IL 60018
T: 773-545-6288 F: 773-545-6377
info@srejovicaccounting.com

PREKO TRNJA DO ZVEZDA

Popularni pevač Marinko Rokvić preminuo je 6. novembra u Beogradu u 68. godini života, nedugo nakon što su u medije dospele informacije da je hospitalizovan i da je u kritičnom stanju.

Marinko je rođen 27. januara 1954. godine u Bosanskom Petrovcu u porodici zemljoradnika koji su živeli veoma teško. On i brat su od detinjstva pokazali ljubav prema muzici. Rokvić je voleo da peva i da svira harmoniku, a trenirao je i fudbal.

Njegov talenat primetila je sestra od strica, pa ga je sa sobom pvela u Beograd. Odvela ga je u muzičku školu "Stanković", ali pošto je sve bilo popunjeno, mogao je da se upiše samo na odsek za klarinet. Na kraju se ipak odlučio za Elektrotehničku školu "Nikola Tesla" i učlanio se u KUD "Nikola Tesla", u

kom je pevao.

Po završetku srednje škole započeo je muzičku karijeru. Pevao je uglavnom narodne pesme, ali na elitnijim mestima su zahtevali romanse i starogradska muziku, pa je i to naučio. Postao je tražen i nakon dve godine pevanja dobio je ponudu da snimi prvi singl.

Na televiziji se pojavio posle pet godina bavljenja ovim poslom. Posle vojske, koju je odlagao do 27. godine, snimio je veliki hit "Da volim drugu ne mogu", koji je prodat u 600.000 primeraka. Svi snovi su počeli da mu se ostvaruju: kupio je stan, išao je na turneje, putovao je i važio je za plejboja.

Iz avanture koju je imao 1980. rodio mu se najstariji sin Dario. Suprugu Slavicu upoznao je 1984, kada je iz Zagreba došla u Beograd. Sledeće godine su se venčali i dobili sina Nikolu, a dve godine kasnije Marka.

Želeo je da im prenese ljubav prema harmonici, ali njih su više interesovale aktuelne pesme. Nikola je rano počeo da nastupa sa ocem, dok je Marko bio povučen.

Prvi album, "Ruža", objavio je 1981. i od tada je izdao još 20 studijskih albuma i nekoliko singl-ploča. Ostao je upamćen po prijatnom glasu i mnogo hitova: "Skitnica", "Svadjalice moja mala", "Potražiću oči zelenije", "Zanela me svetla velikog grada", "Polomio vetar grane", "Da volim drugu ne mogu", "Jedina moja", "Ti za ljubav nisi rodjena", "Ljubav stara srce para", "Tri u jednoj"...

Nastupao je na mnogim festivalima i dobitnik je Estradno-muzičke nagrade Srbije za životno delo, 2019. kao i plakete "Zlatna lira" za izuzetna i nezaboravna vokalna ostvarenja, 2014.

“ŠTO JE LEPO KAD SE NEKO VOLI, A DUŠA BOLI”

Pevačica Merima Njegomir preminula je 20. novembra u 69. godini nakon kraće bolesti, a iza sebe je ostavila četvoro dece, četvoro unučadi, kao i brojne hitove po kojima ćemo je pamti. Snimila je više od 25 albuma i otpevala neke od bezvremenskih hitova kao što su "Ivanova korita", "Ruzmarin", "Zbog tebe", "Što je lepo kad se neko voli, a duša boli" i mnoge druge.

Rodjena je 9. novembra 1953. godine u Beogradu kao Merima Kurtiš. Kada je bila peti razred osnovne škole, nije primljena u školski hor jer je bila suviše stidljiva. Ljubav i talenat ka pevanju Merima je nasledila od majke koja je imala izuzetno lep glas i sluh za muziku. Odrasla je u porodici koja je cenila tradicionalne vrednosti, majka joj je poreklom iz Bosne, a otac iz Makedonije. Imala je brata i sestru.

Svoju muzičku karijeru pevačica je započela 1972. godine, kada je u pratnji orkestra "Citadela" počela da nastupa u jednoj lokalnoj kafani, i to samo povremeno pevajući za svoje društvo, ali je kasnije počela i da često nastupa sa pomenutim orkestrom u poznatom restoranu "Romanitar", kada je naučila dovoljno pesama da osmisli svoj repertoar.

Na jednom od njenih nastupa, mladu Merimu Njegomir je čuo i tadašnji urednik Radio Beograda, Svetomir Šešić Šele, koji ju je pozvao da za pomenutu stanicu snimi dve pesme, koje su i danas u arhivi Radio Beograda — "Idem putem, pesma se ori" i "Bisenija".

Preokret u muzičkoj karijeri poznate pevačice, te i njen uspon, nastao je 1977. godine, nakon što je upoznala poznatog Predraga Živkovića Tozovca, koji joj je komponovao dve pesme za

prvi album 1978. godine.

Od tada pa do kraja života, Merima Njegomir je snimila 24 albuma, učestvovala na preko 45 festivala u periodu od 1979. do 2011. godine (gde je osvojila prvu nagradu čak na dvadeset festivala), te je snimila i preko sto snimaka za Radio Beograd, gde je interpretirala srpske izvorne pesme (od nekih koje su najpoznatije u njenoj interpretaciji su pesme — "Jutros mi je ruža procvetala"; kao i "Zajdi, zajdi"; "Što si leno na golemo"; "Sejdefu majka budjaše"; "Svu noć mi bilbil peva"; "Marijo, bela kumrijo").

Takodje je poznato da je ova pevačica bila i ostala jedan od retkih interpretatora pesama na čak dvadeset stranih jezika — kineskom; hebrejskom; grčkom; ruskom; turskom; italijanskom; kao i na francuskom; madjarskom i engleskom jeziku.

Merima je u toku svoje karijere održala čak tri koncerta na beogradskom "Kolarcu" (2002, 2004. i 2015. godine), dva solistička koncerta u Sava centru (2007. i 2012. godine) i koncert u Madlenjanumu (2013. godine).

Nagrade koje je za svoj umetnički rad i doprinos očuvanju srpske tradicije i izvorne muzike i kulture, Merima dobila tokom svoje dugogodišnje karijere su — Vukova nagrada, Zlatni mikrofon, Povelja udruženja muzičara džez, rok i zabavne muzike, Specijalna nagrada Radio Beograda, Carica Teodora, Zlatna značka, Estradna nagrada Srbije.

Merima je bila istaknuta estradna umetnica i dobitnica nacionalne penzije Republike Srbije, a na RTS-u je bila urednica narodne redakcije, posvećene očuvanju i promociji izvorne i tradicionalne srpske muzike.

ПРАВОСЛАВЉЕ

БОЖИЋНИ ПОСТ – У СУСРЕТ БОГОМЛАДЕНЦУ

28. новембар – 7. јануар

Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сустрет му изађите! Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У весељу певај народе! – Јер Он се прослави. (Прва песма Божићног канона)

Пост подразумева подвиг целокупне човекове личности јер се кроз њега јача снага воље. Посни период је затим везан за труд одрицања од себе, и прилика је за човека да се сабере из расејаности живота. Свети оци, учитељи и подвижници Цркве наглашавају да је пост почетак свих врлина зато што је он пут који кроз усавршавање води ка Христу и духовној радости. Пост у исто време јесте наша наглашена веза са Христом и свима светима који су својим подвигом угодили Господу. Свети Василије Велики вели: “Не ограничавај врлину поста само на исхрану. Истински пост није само одрицање од различите хране, него одрицање од страсти и грехова: да никоме не учиниш неправду, да опростиш ближњему своме за увреду коју ти је нанео, за зло што ти је учинио, за дуг што ти је дужан. Иначе, не једеш месо, али једеш самога брата свога. Не пијеш пиће, али унижаваш другог човека.

Како бисмо на што достојнији начин дочекали рођење Спаситеља света, Оваплоћеног Логоса, Господа нашег Исуса Христа, Црква је богомудро установила Божићни пост који нас у исто време подсећа на пост старозаветних патријараха и праведника који су у посту и молитви дочекали долазак Спаситеља. Према речима Светог Симеона, архиепископа солунског, пост Божићне четрдесетнице изображава

пост Мојсија, који је постивши четрдесет дана и четрдесет ноћи добио на каменим таблицама Божије заповести. А ми, постећи четрдесет дана, созерцавамо и примамо живу Реч од Дјеве, не нацртану на камену, већ оваплоћену и рођену, и

дошли до Богомладенца. Свети Григорије Палама у својој 16. беседи на Божић нас подсећа да је оваплоћење Бога Логоса донело нама људима неисказана блага, па и само Царство небеско. Колико је до оваплоћења и очовечења Бога

Рођења. Божићни пост је установљен ради тога да бисмо се пре дана Христовог Рођења очистили покајањем, молитвом и постом, како бисмо чиста срца, душе и тела могли да дочекамо Сина Божијег који се јавио свету, и да бисмо му поред обичних дарова и жртви, принели наше чисто срце и жељу да следимо Његово учење.

Будући да древни црквени уставаи празник Рођења Христовог називају другом Пасхом, из тог разлога овом великом празнику Рождества Христовог претходи четрдесетдневни пост који се назива и “малом четрдесетницом”. По дужини овај пост долази одмах после Свете четрдесетнице, а по строгости долази после Свете четрдесетнице и Успенског поста.

Зато, браћо и сестре, редовно држимо свети пост. Он ће нам донети много добра и привући ће Божји благослов у наше домове и породице. Бог ће тешко услишити наше молитве уколико их не потпомогнемо својим властитим трудом у посту, молитви и светим врлинама. Не заборавимо, Господу нису потребни наш пост и гладовање, већ нама самима како би наша срца омекшала, скрупила се и смирила пред Богом и постала способна да приме Божју благодат и помоћ. Постом изражавамо и своју љубав и веру у Господа, јер само онај који поштује све Господње заповести има истинску љубав према своме Творцу. А, заповест о посту једна је од најважнијих Господњих заповести.

Нека нам је Богом

Срећан почетак Божићног поста!

присаједињујемо се Његовој Божанској плоти. Трајање Божићног поста можемо сликовито повезати са путовањем тројице мудраца до Витлејемске пећине у којој је рођен Господ наш Исус Христос. Хришћански етос нам казује да је пост звезда водилца за хришћане као што су мудраци вођени звездом

Логоса nebo било далеко од земље, толико је далеко било од нас Царство небеско, а ми утврђени овим речима Светог Григорија Паламе, духоносаца из 14. века, постом и молитвом у току Божићне четрдесетнице идемо у сустрет Богомладенцу Христу, истинском Сунцу правде. Установљење Божићног поста, као и других вишедневних постова, потиче из првих векова хришћанства. Од 4. века свети Амвросије Милански, Филистрије, блажени Августин помињу Божићни пост, а у 5. веку је о Божићном посту писао Лав Велики. Првобитно је Божићни пост трајао за једне хришћане седам дана, а за друге – мало дуже. На сабору 1166. године који је одржан у време константинопољског патријарха Луке и византијског цара Мануила, свим хришћанима је било наређено да поштују четрдесетдневни пост уочи великог празника Христовог

благословен почетак Божићног поста, да у миру и радости, покајању и љубави проведемо Божићни пост и дочекамо све празнике, Ваведење Пресвете Богородице, Светог Николу, празнике уочи Рођења Христовог и само Рођење, оваплоћење Бога Логоса, спаситеља нашег Господа Исуса Христа. Амин

Da li Srbija ima tim za neko veće delo na ovom Svetskom prvenstvu?

Nije mnogo prošlo od istorijskog uspeha u Portugaliji, gde je Srbija obezbedila plasman na Svetsko prvenstvo u Katar, a naš selektor, Dragan Stojković Piksi, gostovao je u Dnevniku na RTS-u, gde je govorio o budućim planovima i to samo u optimističnom tonu.

Sam Piksi je potvrdio da je pobjeda protiv Portugalije ogroman rezultat i ogroman uspeh naše nacije, ali kako kaže, verovao je od samog početka da oni to mogu.

- Napravljen je veliki rezultat, pobjedili smo veliku Portugaliju u Lisabonu u presudnoj utakmici, ali od početka našeg druženja marta ove godine, verovao sam da Srbija ima potencijal da može da odigra za ono mesto koje će je odvesti na Mundijal. Bio sam siguran da ćemo uspjeti i to samopouzdanje sam preneo na igrače — rekao je naš selektor, pa potom i nastavio.

- U svakoj pripremi utakmice sam tražio određenu dozu koncentracije i strategije. Naša opredeljenost da igramo ofanzivan fudbal donela nam je to što ja želim da vidim, da Srbija igra lepo, lepršavo. Kao što smo još u martu rekli, meč u Lisabonu bio je finale. Nas ne interesuje ime protivnika, već samo ono što mi možemo da uradimo. To je bio moj moto u ovim kvalifikacijama.

Na red je stiglo i pitanje o Aleksandru Mitroviću, heroju

našeg tima koji je doneo pobjedu u 90. minutu utakmice. Govorio je Piksi o tome kako je napadač Fulama prihvatio odluku da jedan ovakav meč počne sa klupe.

sreću stadion nije podrhtavao, što je značilo da sve ide u dobrom pravcu. To su neke stresne stvari koje se dešavaju, ali ova odluka da odem u svlačionicu... Želeo

pohvalim igrače koji su to prihvatili i to je dalo rezultate. Ovaj rezultat je jedan poklon narodu, uostalom igrati za svoju otadžbinu je nešto što svaki igrač može da

on kaže, to je pokazalo da zemlja "diše".

- Kad je predsednik Aleksandar Vučić došao u avion nekih deset minuta pred poletanje i rekao čuvenu rečenicu 'Idite i pobjedite', to je dovoljna poruka da ova zemlja diše i misli kao jedan i da igrači treba da preuzmu tu odgovornost, da su svesni toga i da niko ne može da im kaže da se nisu borili, bez obzira da li pobjedili, izgubili ili igrali nerešeno.

- Ovo je sada reprezentacija koja je pokazala novo lice i kakav želim da moj tim igra. Fudbal koji je prelep, koji zrači lepotom. Zašto su drugi bolji od nas? Ja to ne prihvatam — kristalno je jasan selektor Dragan Stojković Piksi.

Termin odigravanja Svetskog prvenstva u Kataru nije nešto što su ljudi imali priliku da vide do sada, pošto umesto na leto, ovaj turnir će biti odigran u novembru i decembru, pa je tu i manje vremena za same pripreme, što neće predstavljati problem našim momcima.

- Kako sam pripremao ovaj ciklus sada? Dovoljno je to vremena, mnogi će pametovati oko toga, ali verujem da će prvenstvo biti spektakularno, stadioni su fantastični i ponosni smo što će biti deo toga. Čak ne treba mnogo ni da se pripremamo, igrači će doći direktno iz klubskih prvenstava.

- Kako bi mogao da prihvatiti... Srbija je pokazala novo lice, timski duh, snagu kolektiva. Sve ideje koje smo tražili, bili su dovoljno koncentrisani da sprovedu u delo. I ako se desi poraz, Srbija mora biti ispraćena aplauzom sa stadiona — rekao je Piksi, pa potom i otkrio da je poslednje minute proveo u svlačionici.

- Poslednja četiri minuta sam proveo u svlačionici, na moju

sam da pronadjem neki svoj mir, nisam želeo da mi se nekom greškom pokvare snovi — izjavio je Piksi.

Svima je postalo da ovo nije ista reprezentacija kakvu smo svi navikle da gledamo, što je i sam selektor potvrdio jednom krajnje optimističnom izjavom.

- Tek ćete gledati! Promenilo se dosta toga. Sve je išlo dobrim tokom, ali moram da

poželi. A kada se to ostvari, onda mora da da sve od sebe, da se žrtvuje za tim, a gledaoci to prepoznaju i umeju da pozdrave. Osetili smo veliku podršku, ljudi su prepoznali da je odnos prema dresu onakav kakav treba da bude.

Takodje, selektor Dragan Stojković Piksi je izjavio da ga je posebno inspirisala i poseta Aleksandra Vučića u avionu pred poletanje za Portugaliju, jer, kako

Pupinovi koraci u Americi

Mihajlo Pupin je srpski naučnik i pronalazač. Tokom svog naučnog rada dao je značajne zaključke važne za polja višestruke telegrafije i bežične telegrafije i telefonije. Imao je velike zasluge za razvoj elektrotehnike. Zaslužan je za pronalazak Pupinovih kalemova.

Školovao se u Pragu i nakon iznenadne smrti svog oca odlučio je da ode u Ameriku:

„Kada sam se iskrcao pre četrdeset i osam godina u Kasl Gardenu, imao sam u džepu svega pet centi. I da sam umesto pet centi doneo pet stotina dolara, moja sudbina u novoj, meni potpuno nepoznatoj zemlji, ne bi bila ništa drukčija. Mladi doseljenik, kao što sam tada bio ja i ne počinje ništa dok ne potroši sav novac koji je poneo sobom. Ja sam doneo pet centi i odmah sam ih potrošio na jedan komad pite od šljiva, što je u stvari bila nazovi pita. U njoj je bilo manje šljiva, a više koštica! A da sam doneo i pet stotina dolara, trebalo bi mi samo malo više vremena da ih utrošim, verovatno na slične stvari, a borba za opstanak koja me je očekivala ostala bi ista. Za mladog doseljenika i nije nesreća da se ovde iskrca bez prebijene pare u džepu; za mladog čoveka uopšte nije nesreća biti bez novaca, ako se odlučio da sam sebi krči put samostalnom životu, pod uslovom da u sebi ima dovoljno snage da savlada sve teškoće sa kojima će se sukobiti.,,

Nakon dolaska u SAD, radio je kao fizički radnik i učio je jezike: engleski, grčki i latinski. Tri godine nakon toga upisao je studije na Univerzitetu Kolumbija i Njujorku. Studije je završio 1883. godine sa izuzetnim uspehom iz matematike i fizike, pri čemu je primio diplomu prvog akademskog stepena.

Radio je kao profesor na Univerzitetu Kolumbija i bio počasni konzul Srbije u SAD. Bio je i jedan od osnivača i dugogodišnji predsednik Srpskog narodnog saveza u Americi. Takodje, bio je i član Američke akademije nauka i počasni doktor 18 univerziteta.

Posebno priznanje

U Americi je 1958. godine ustanovljena Medalja Mihajla Pupina koja se dodeljuje svake godine za posebne zasluge, za doprinos nacionalnim interesima Amerike.

Naši najpoznatiji naučnici predstavljali su našu zemlju na najbolje moguće načine promovišući jezik, kulturu, tradiciju i istoriju. Učenjem i poznavanjem jezika, saznajemo ko smo mi u stvari. Ukoliko ste zainteresovani za učenje srpskog jezika, mi smo tu za Vas: asasocijacija@gmail.com

Akademski srpska asocijacija je jedina akreditovana škola srpskog kao zavičajnog i stranog jezika od strane Agencije za kvalifikacije i Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije. Pored akreditacije, Akademski srpska asocijacija ima Blagoslov Sinoda Srpske pravoslavne crkve, a podržavaju nas i Ministarstvo kulture i informisanja i Uprava za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu.

ČEKAJUĆI NOVU 2022. GODINU

Četvrti talas korona virusa početkom decembra potpuno je nepredvidiv. Srbija je i dalje u vanrednoj situaciji, veoma je visok broj dnevno zaraženih i još uvek imamo vrlo teške slučajeve u bolnicama. Imamo onoliko prijema koliko i otpusta, a možda čak i više otpusta, pa se sa te strane oseća nešto manji pritisak i nije više katastrofalna situacija, ali vanredna i dalje jeste, upozoravaju epidemiolozi. Stavovi građana su prema dočeku Nove godine podeljeni — dok bi pojedini voleli da se opuste sa društvom za novogodišnju noć, sa druge strane više je onih koji će Novu godinu proslaviti u krugu porodice.

Opšti stav je da nije pametno u ovom trenutku planirati doček van svog doma. Sa druge strane, ako organizovani doček bude mogao da se sprovede, mora biti kontrolisan kroz covid propusnice, ili nešto slično, istakao je epidemiolog i član Kriznog štaba Predrag Kon.

Tako upozorava struka, ali pojedine gradske

vlasti potpuno opušteno planiraju masovna okupljanja uz poznata imena sa estrade, kao i ugostitelji u restoranima, kafanama i splavovima. Grad Beograd najavljuje najspektakularniji doček. Ispred Doma Narodne skupštine nastupaće Marija Šerifović, Jelena Karleuša i Sara Jovanović. U isto vreme na Sava promenadi, na Beogradu na vodi, nastupaju Goran Bregović, Mladen Vojičić Tifa, Saša Kovačević, Angelina i Cobi. Planirani su i koncerti 29. i 30. decembra, ali i program Dečje Nove godine na 25 lokacija u svih 17 beogradskih opština.

Prestonički klubovi, restorani i splavovi su objavili ponude za Novu godinu. Domaćini za cenu od 35 do 100 evra nude hranu, piće i muziku i obećavaju da, ukoliko dodje do promena mera, rezervacija može biti otkazana uz povraćaj novca

Doček Nove godine na

otvorenom uveliko se priprema i u Novom Sadu, gde se planira da će na više od 60 događaja nastupiti preko 280 umetnika iz devet zemalja. Neka, od za sada najavljenih imena i programa za doček, jesu nova kraljica fado muzike Karminjo, finski muzičar Džimi Tenor, Teslina svetlosna galerija, legendarni slovenački reditelj Dragan Živadinov i Dušan Jovović, evropski nagradjivani autor koji je domaćoj javnosti poznat po tematizovanju života naših velikana.

Četvrti doček jedinstvene proslave dve Nove godine, dva kalendara, nastaviće svoju tradiciju u Novom Sadu ali u onlajn formatu, otvarajući nove prostore za

kulturu kako bi Srpska Atina spremno dočekala titulu Evropske prestonice kulture.

Godinama se koncerti za najljudju noć više ne organizuju na Trgu partizana u Užicu, već na obližnjem Zlatiboru. Na najposećenijoj srpskoj planini prethodnih godina koncerti su održavani svako veče od 30. decembra do 1. januara. Kako je rečeno u Turističkoj organizaciji "Zlatibor", u planu je da i 2022. na Kraljevom trgu bude dočekana uz muziku i vatromet, ali će mnogo toga zavisi od

epidemiološke situacije.

Nišlije neće organizovati doček u centru grada, a o proslavama u ugostiteljskim objektima je još uvek rano govoriti. Dok su u Beogradu ponude u detalje istaknute javnosti, u Nišu još ne primaju rezervacije, kaparu niko ne uzima, jer se ne zna kakvo će radno vreme biti, ko će moći da prisustvuje, niti da li će uopšte biti dozvoljeno da se organizuju proslave dočeka Nove godine.

TRI NAJLEPŠA SRPSKA SELA

Mokra Gora, Gostilje i Tršić su kandidovani iz Srbije za izbor najlepšeg sela po konkursu koji je raspisala Svetska turistička organizacija Ujedinjenih nacija (UNWTO). Cilj tog konkursa je da se identifikuju najbolji primeri inovativnog razvoja i pristupa turizmu u ruralnim oblastima, a nacionalna komisija Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija odlučila je da Srbiju, na tom konkursu, predstavljaju Mokra Gora kod Užica, Gostilje na Zlatiboru i Tršić kod Loznice.

Mokra Gora kod Užica, sa Šarganskom osmicom, najatraktivnijom i najposećenijom turističko-muzejskom železnicom u Evropi, jedinstvenim graditeljskim remek-delom medju prugama uskog koloseka i Drvengradom na brdu Mećavnik, koji predstavlja ostvarenje čarobne vizije proslavljenog režisera Emira Kusturice je selo jedinstveno u svetu. Okružena obroncima tri planine, ispresecana rečnim dolinama koje mestimično prelaze u klisure, bogata planinskim potocima i izvorima, prostranim šumama i cvetnim livadama, Mokra Gora je jedan od najimpresivnijih ambijenata u Evropi.

Posebnu retkost tog kraja čine mnogobrojni izvori bistre planinske vode, koja je stekla priznanja i zbog svojih lekovitih svoj-

tava. Takvi izvori u rečnom koritu Kamišine, na desnoj obali imaju lekovita svojstva i svrstavaju izvor Bele vode u veoma retke u svetu.

Gostilje je tipično planinsko selo, koje se nalazi na oko 25 km udaljenosti od turističkog centra Zlatibora, i jedno je od turistički najrazvijenijih zlatiborskih sela, zahvaljujući očuvanim prirodnim i kulturnim vrednostima, ali i gostoljubivosti seoskih domaćina.

Najveće turističke atrakcije Gostilja su 22 metra visok vodopad na reci Vrelo, rodna kuća Dimitrija Tucovića, koja je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, očuvana vodenica na reci Vrelo, ribnjaci pastmrke i prirodni ekosistemi vrhova Čigota i Borkovac, koji se nalaze pod teritorijom Parka prirode Zlatibor. Selo se razvija kao turistička destinacija u svemu prateći principe održivog razvoja.

Gostiljski vodopad je jedan od najuredjenijih lokaliteta u okolini Zlatibora, gde su uredjene pešačke staze, prostor za piknik, dečje igralište. Nedaleko od vodopada izgrađeni su bazen, fudbalski teren, a rodna kuća Dimitrija Tucovića potpuno je rekonstruisana.

U selu Gostilju postoji i nekoliko seoskih turističkih domaćinstava, konačište i restoran

“Gostiljska vrela“, a zahvaljujući velikom broju domaćinstava koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom, turisti u Gostilju imaju priliku da uživaju u autentičnom seoskom ambijentu, domaćim proizvodima i gastronomskim djakonijama.

Jedno od najpoznatijih sela u Srbiji, Tršić, nije samo rodno mesto Vuka Karadžića, jedne od najznačajnijih ličnosti srpske istorije, već je i apsolutno najposećenije ruralno naselje u Srbiji. Ovo maleno selo jedan je od prvih, pravih srpskih “brendova” kada je reč o turizmu, a nalazi se sedam kilometara od Loznice, na putu prema Valjevu.

Poslednja rekonstrukcija i obnova Tršića urađena je 1987. godine, povodom stogodišnjice rođenja velikog kulturnog poslenika i reformatora, kada je Tršić dobio svoje zvanje muzeja na otvorenom, i kada je prepoznat kao mesto od nacionalnog značaja.

Etno-selo Tršić ima i visoku simboličku vrednost, jer je jedina ustanova koja je uspela da očuva, pored svog originalnog izgleda, i svoju originalnu namenu i vrednosti koje promovise. Sva domaćinstva nalaze se u zelenoj, pešačkoj zoni Tršića, kroz koji protiču dve reke čineći ovaj ambijent zaista bajkovitim.

Marijana Maljković

SRBIJA MEDJU TOP 20 DESTINACIJA ZA 2022.

Prestizni američki turistički portal Conde Nast Traveller, uvrstio je Srbiju medju TOP 20 destinacija na svetu gde treba provesti svoj odmor u 2022. godini.

Kako navode u tekstu, predložene destinacije će zaista ostaviti trag u godini koja dolazi. Kada je naša zemlja u pitanju, ovaj magazin ukazuje na lepote kontrasta Beograda, našu gastronomiju, kao i vina iz Negotinske Krajine i sa Fruške gore.

Uz grčki, turski, madjarski i balkanski uticaj, nije iznenađenje da je Srbija, a ponajviše njena živahna prestonica Beograd, privukla pažnju Mišelinove gastro inspektora koji su dolazak

čuvanog vodiča, posle prošlogodišnjeg odlaganja, najavili za 2022. godinu - napominje Conde Nast Traveller portal. Našu prestonicu opisuju kao

“buran grad, spoj starog i novog, dinamičan i kada je arhitektura u pitanju, i kada se radi o gastronomskoj ponudi”. Lokalno stanovništvo je žestoko ponosno na svoju tradicionalnu kuhinju, a takodje pozdravlja i nove ukuse.

SRPSKI SALTO NAJBOLEJE KRAFT PIVO NA SVETU

Salto Stout, beogradske kraft pivare Salto, osvojilo je prvo mesto u kategoriji stout piva sa dodatkom ovasa, na globalnom takmičenju The World Beer Awards u Londonu, u konkurenciji više od 3.000 piva iz 52 zemlje. Čitav proces pravljenja ovog piva savršeno kre-

maste teksture, sa aromama mlečne čokolade, lešnika i kafe, trajao je dve godine. Klasična industrijska piva su do pre sedam godina bila jedini izbor pivopija u Srbiji. Ipak, 2013. godine, dolaskom kraft pivarstva na naše tržište, industrijski lager postao je i u

našoj zemlji samo jedan stil od beskonačno različitih vrsta piva. Od tada do danas, kraft pivarstvo nas je naučilo da ne postoje ljudi koji ne piju pivo, već samo oni koji i dalje nisu pronašli svoj ukus, što potvrđuje i Goran Milošević,

izvršni direktor beogradske Salto pivare.

- Problem je što je kod nas pivo sve vreme predstavljeno na bazičan način - kao jednostavno piće za druženje i brbljanje. Pivo je, ustvari, veoma zanimljivo piće kome treba dati daleko više šansi - kaže Goran Milošević.

- Iako naizgled ne deluje da je oblast proizvodnje piva ogromna i višeslojna, ipak jeste jer zaista ima mnogo disciplina koje moraju da se nauče, počevši od tehnologije hrane, pa do mikrobiologije, hemije i mašinstva. Jednostavno, uvek sam voleo izazove i teške stvari. Onda kad je nešto komplikovano

da se savlada, to znači da nije repetitivno, to znači da imaš puno da istražuješ i puno da radiš. Vremenom sam primetio da se sve više edukujem o pivu nego na temu moje primarne struke - dizajna zvuka, u kojoj sam takodje bio ostvaren.

HOROSKOP ZA DECEMBAR 2021.

Ovan

Ljubav: Na početku meseca pozvani ste na slavlje kod svojih dragih prijatelja, ali niste u mogućnosti da idete. Pošaljite lepu čestitku. Možda ćete na trenutke u prvoj polovini ovog meseca osećati da gubite kontrolu nad nekim događajima u emotivnom polju, ali to nije prava realnost. Partner će ispuniti obećanje, ali će tražiti još malo strpljenja, jer ima veliki raspored obaveza koje mora završiti u dogledno vreme. Imajte razumevanja.

Posao: Neko vama drag iz kruga bliskih poslovnih saradnika, biće u nezavidnoj situaciji. Teško da ćete bilo šta moći da uradite za njega. Radujte se tuđim uspesima, a i njihovim srećnim okolnostima. Važno je da se sreća vrti kao čigra, i tako će pre doći i do vas. Nekima od vas će biti od velikog značaja savet prijatelja ili rodjaka kada je poslovni potez u pitanju. Centralni događaji su drugoj dekadi meseca. Ovo je šansa da iz jedne "male" priče zaplovite velikim zamahom napred. To će vam dati osećaj ispunjenosti svoje svrhe, jer su ovo momenti koji su već očekivani.

Zdravlje: Poneko iz ovog vatrenog znaka će osetiti iscrpljenost. Ne zanemarite ginekološke probleme.

Bik

Ljubav: Dobićete željenu pažnju od partnera, a oni slobodni imaće zanimljive susrete posebno nakon 10. decembra. Prvi dani decembra su dani otrežnjenja za neke Bikove, jer će neke ljude iz njihovog okruženja i porodice videti u nekom drugom svetlu, ne tako prijatnom. Ispašće partner u pravu, što vi nećete priznati. Period obeležen počecima i krajevima je priprema za stabilnost koju ćete imati kroz izvesno vreme.

Posao: Vesti o nekom važnom dokumentu samo što nisu stigli. Doživete olakšanje.

Sukob sa osobom koju ste do juče poštovali vas je poremetio. Može se desiti da danima budete u tišini, razmišljajući o svim događajima koje ste zajedno preživeli. Nesporazum nije totalno neočekivan, ali vi morate da prebolite bol koji ste osetili. Neki Bikovi će u prvoj polovini decembra preduzeti bitne korake što se tiče dokumentacije, trgovine, prodaje ili kupovine nepokretnosti. Dok sve to ne dobija pravu i realnu crtu, pozabavite se onim što vam nameću okolnosti.

Zdravlje: Nejasni simptomi, nervoza, mogući stari zdravstveni problemi koji sada izbijaju na površinu. Idite na lekarske konsultacije.

Blizanci

Ljubav: Zamericete partneru oko nepromišljenih troškova i to bi moglo da izazove ozbiljan razdor između vas. Ni jedno od vas nije spremno na otvoren razgovor i svako drži da je u pravu, što može stvoriti dugoročne probleme u odnosu. Ovo se ne dešava prvi put i već postaje navika, što stvara nesuglasice i ponekada burne reakcije među vama. Potencijalno dobri dani kao da izostaju u ovom periodu. Osećate da se tokom ovog perioda dešava niz događaja koji vam kvare odnos na partnerskom polju. Neke nesuglasice neće proći same od sebe, a može vam i budućnost biti ozbiljno uzdrmana, ako se ne prizovete pameti, posebno posle nekih rasparava tokom zadnje nedelje decembra.

Posao: Pametno iskoristite kada je posao u pitanju. Bićete komunikativni i puni energije, pa će vam ideje izlaziti kao iz rukava. Ovo posebno važi za period nakon 10. decembra. Neki manji ciljevi biće ostvareni, a vi budete zadovoljni i spremno idite ka višim ciljevima. Neki od predstavnika ovog znaka pogotovu oni iz prve dekade, neće moći da odole provokativnom nastupu jednog kolege Strelca. Ovog puta ćete imati volju da eksperimentišete.

Zdravlje: Laki hormonalni poremećaji i mogući problemi sa zubima. Kritični periodi u polju zdravlja su između 12. i 17. decembra.

Rak

Ljubav: Već na početku meseca u vama bujaju mnoge ideje kako da obradujete voljenu osobu. Brzo ćete da razrešite dilemu što će vam doneti posebnu energiju i povezanost sa voljenom osobom. Ljubav je naklonjena onim Rakovima koji su već u braku. Izbegnite flert u zadnjoj nedelji meseca, jer može život da vam pretvori u pakao. Pojedini koji su već u stabilnoj vezi mogu da istu pretvore u bračni zavet. Očekuje vas obostrano zadovoljstvo i sreća koju nećete moći da sakrijete, ali nećete ni imati potrebe. Ostali Rakovi oslobodiće se u prvoj polovini meseca nekih stega koje su sebi nametnuli i krenuti u istraživanje. Osobe koje ćete sretati na tom svom putu istraživanja nisu za ozbiljne veze, ali vama to sada nije bitno.

Posao: Uobičajan tempo je karakteristika ovog dana. Neki od vas će na poslovnom planu osećati napetost jer će nečije reakcije pokazivati otvorenu ljubomoru. Nekome je povredjena sujeta, ali vi znate da tu nemate nikakvog udela. Najbolje je izbeći sukob koji je moguć već koliko u drugoj nedelji ovog meseca.

Zdravlje: Na zdravstvenom planu su moguće srčane smetnje.

Lav

Ljubav: Na početku meseca atmosfera u kući će biti napeta, a moguće je i razočarenje u jednog člana porodice. Biće izgovorene neke neprijatnosti. Već učinjeno se ne može ispraviti, ali se barem uzdržite od daljih rasprava i sukoba. To ne vodi nikuda. Nekima iz ovog znaka je na pomolu velika ljubav ili barem završetak nedefinisanog emotivnog odnosa. Bračni prolaze još jednu krizu, ali to će brzo proći. Sa lakoćom ćete

sada rešiti neke nesuglasice koje se ponavljaju u jednom nizu već izvesno vreme.

Posao: Početak meseca ne započinje slavno na polju posla. Ovih dana ne bi trebalo da ulazite u neke veće kupovine ili novčane transakcije. Ne budite nestrpljivi, već sačekajte prave momente. Od zadnje nedelje se dešavaju obrti i to nabolje, posebno za predstavnike prve dekade ovog znaka. Tempo kao i najava onoga što vas čeka na poslu utiče pozitivno na vas, kao i ljudi koje srećete.

Zdravlje: Hronični problemi sa disajnim organima.

Devica

Ljubav: Većini vas je harmonično u polju emocija, osim onim Devicama iz prve dekade koji priželjkuju novinu i ruše odnos koji je već zadovoljavajući. U jednom trenutku ćete pomisliti da vam se dramatični momenti vraćaju u život, ali u sledećem trenutku ćete shvatiti da je sve to deo promena koji prolazite. Osećaj izgubljenosti je samo odraz umora i potrebe za pauzom. Ne forsirajte sebe i zastanite na trenutak. Sposobni ste za prilagodjavanja i brza reagovanja pa ćete tako i uraditi i sada

Posao: Ukoliko se bavite privatnim poslom imate priliku za put koji će vam doneti novine i sredinom meseca. Nećete smeti ni da se obradujete previše, ali zasigurno će vas zadesiti prave situacije koje vas uvode u nov način života i promene mesta boravka. Greškama i propustima nema mesta, ali nema potrebe za strahom. Znaćete da se snadjete u svakom momentu.

Zdravlje: Dijabetičari treba da pripaze 8. i 9. decembra. Idealno vreme odreći se cigareta je sredinom ovog meseca.

Vaga

Ljubav: Jasne su vam razlike koje postoje između vas i vašeg partnera. S tim možete živeti ako ih prihvatite ili odaberete ono

drugo. Kako je dobar osećaj kada ste u skladu sa sobom i sa svima koji vas okružuju, a takav osećaj će se na tren javiti tokom prvih desetak dana ovog meseca. Još kada ne biste stalno razmišljali i opterećivali sebe.

Posao: Ovo je mesec za pravljenje planova, za nova poslovna ostvarenja. Nemojte da vas "prilika" iznenadi, da budete bez planova. Interesantni pregovarači, očekivaće da im objasnite svoje planove ili da im opišete nekretninu koju prodajate. Dobri dani su nakon 12. decembra. Učinite to brzo i efikasno ne gubeći se u detaljisanju. Pojedini žale za propuštenim šansama u životu. To je samo začarani krug.

Zdravlje: Mogući problemi sa bubrezima, bešikom, desnim jajnikom kod ženskih predstavnika znaka.

Škorpija

Ljubav: Škorpije treće dekade imaju utisak da im se sve zaustavilo i da ništa ne mogu da pokrenu dalje. Prosto biste zaplakali od muke. Zar ne? Pojedini su pred razvodom. Morate biti hrabri. Sporazumno biste mogli da se dogovorite sa svojim partnerom oko svega, ako imate decu ili imovinu. Oni koji su tek dobili prinovu imaju lepa iznandjenja. Konačno stiže pomoć i moguća odmena i to od nekih članova porodice za koje ste smatrali da nemaju vremena za vas i vaše probleme. Krajem meseca ćete odahnuti od teškog tempa u ljubavnim odnosima.

Posao: Da li ste razmišljali o poslovnoj saradnji sa ljudima koji žive u drugim gradovima, ili čak inostranstvu? Eventualni poslovni nesporazumi mogli bi se sasvim lepo izgladiti tokom druge nedelje meseca. Malo priče sa poslovnim saradnicima nije naodmet.

Zdravlje: Pazite se povreda na početku ovog meseca, kao i u saobraćaju. Moguće prehlade i problemi sa disajnim organima.

Novi broj online / Politika / Kultura / Sport / Ostalo / Srpski mediji

Čitajte nas na netu: www.serbianmirror.com

Ne čekajte mesec dana štampano izdanje, čitajte novosti u medjuvremenu.

Budite u toku sa nama preko sajta Ogleдалa: www.serbianmirror.com

Redakcija - O nama - Marketing - Arhiva - Linkovi - Kontakt

ČITAJTE OGLEDALO

Strelac

Ljubav: Oni iz treće dekade imaju utisak da im partner crpi energiju. Sve vas to veoma umara, ali i nervira. Oni u braku su zaokupljeni dečicom ili mladim članovima svoje familije. Nemate vremena za sebe i to vam jako smeta sada. Kruta situacija u kući i svadja na pomolu sredinom meseca. Uzročnik nemilog događaja ste vi i ne svaljajte krivicu na druge. Biti roditelj je važna i velika uloga. Odluka o očinstvu i materinstvu još je veća i kompleksnija. Vi toga postajete više nego svesni, kao i vaš partner.

Posao: Konačno ste digli glavu iznad svojih knjiga i povisili ton. Neka se i vaša reč čuje, vi makar imate šta da kažete. Shvatili ste da dok ste vi bili obuzeti suštinskim stvarima i kvalitetom svoga rada, drugi grabe dobre pozicije i laktaju se kroz život. Ne očajavajte, vi niste izgubili sebe kao pojedini. Bitno je da ste smogli snage da se suočite sa stvarima koje dugo vremena niste nazvali pravim imenom. Nemojte sada od njih pobeći.

Zdravlje: Jaka glavobolja bi vam mogla dosadivati tokom celog dana.

Jarac

Ljubav: Ljubomora vas razdire, postavljate sebi stotinu "zašto" i "kako" pitanja. Sve se to dešava na početku meseca. Oprez! Pletete mrežu iz koje se teško izlazi. Zaboravite to! Ispred vas su predivni dani za ljubav i strast. Zaboravite na sve druge stvari u životu i prepustite se ljubavnim talasima. Oni iz druge dekade moraju shvatiti da osveta nije zdrava osnova za srećan život. Nemojte se svetiti drugima, jer to neće vaš život učiniti lepšim, već ćete samo dobiti osećaj krivice.

Posao: Vi ste skloni da neozbiljno i površno gledate na probleme ili da ih uopšte ne vidite, pa vam kolege i poslovni saradnici sada mogu prebaciti da im već izvesno vreme ne poklanjate dovoljno pažnje i da ste površni pri obavljanju poslovnih zadataka. Ova konstatacija je samo donekle tačna, jer ste se vi sada potpuno predate svemu što radite. Imate šanse da se dokažete u drugom delu meseca.

Zdravlje: Moć regeneracije nije na najboljem nivou. Proverite zdravlje dojki i genitalnih organa.

Vodolija

Ljubav: Prva nedelja ovog meseca je kao stvorena za ljubavni lov u mutnom. Tajni odlazak udvoje delovaće vam tako primamljivo, da nećete doleteti. Inače je oko vas pravi mali haos. I na poslovnom i na privatnom planu biće sukoba tokom tri

nedelje ovog meseca. Ne reagujte ako možete, napravite još gore. Svesni ste da se strasti nisu smirile i svesni ste da su uzrok problema vaša deca, ili detinjasti partner.

Posao: U ovom periodu ne očekuju vas bitne promene ili stabilizacija poslovnog života, a morate da priznate da ne ulažete svoju energiju i misli na to. Potpuno ste zaokupirani poslom i novcem, a to je delimično uzrok za nesuglasice sa partnerom.

Oboje prećutno prelazite preko problema i ni jedno od vas neće ni pokušati da razgovara ili da učini nešto radikalnije što će promeniti situaciju. U ovom mesecu završićete neke bitne poslove i ostvariti važan kontakt. Bićete zadovoljni i, makar na kratko, ispunjeni i smireni, posebno na kraju decembra. Vi želite sve i odmah, a to nije baš uvek moguće. Zato će vas svako odlaganje sada nervirati i provocirati. Ali strepite se, jer će rezultati biti i veći od očekivanih.

Zdravlje: U ovom mesecu će vam se ponovo javiti hronični problemi sa disajnim organima.

Ribe

Ljubav: Ribe se nalaze u emotivnom procepu i prilično su nezadovoljni situacijom. Zadovoljstvo u ljubavi podrazumeva iracionalno, ono što razum ne poznaje i odbacuje. Senzibilitet je veoma zagonetan pa se dešava da čovek prihvata i osobu koja mu ne može doneti emotivno zadovoljenje i radost. Vi se upravo nalazite u fazi kada preispitujete sebe i svoje emocije i ne možete da pronađete odgovore na neke stvari. Period nesigurnosti i nemira još će potrajati, ali energija i volja vam neće nedostajati i bićete u stanju da se uhvatite ukoštac i počnete da rešavate neke probleme. Prijatne trenutke provodićete uglavnom u kući i sa najbližima, a bićete u situaciji i da proslavite poslovni uspeh svog partnera.

Posao: Novac vam je potreban radi sigurnosti i spokoja, pa ćete se angažovati i oko toga. Osećate da ste puni energije i volje, a pomalo i agresivni što za vas uopšte nije karakteristično.

Rešeni ste da sve što ste propustili ili ono oko čega ste se kolebali sada i ostvarite. Vama malo hrabrosti, brzine i odlučnosti zaista nedostaje, ali nemojte rizikovati i ne zalećite se da se posle ne biste razočarali. Počeće da se rešavaju problemi na poslu, a vi zaista imate volju da radite i da na taj način malo zaboravite nezadovoljavajuću situaciju u ljubavi.

Zdravlje: Pazite se povreda u kući. Moguće glavobolje u prvim danima meseca.

Venetian
MONUMENT COMPANY
since 1912

Jela Potulich
Consultant Designer/Sales

527 N. Western Ave.
Chicago, IL 60612

Phone: 312-829-9622
Fax: 312-829-9663

sales@venetianmonument.com

СВЕТА ГОРА • МОНТАЖА
ОСВЕШТАН 15. ЈУЛА 2000. ГОДИНЕ
СВЕТА ГОРА - АУТЕНТИЧАН
СРПСКИ ПРАВОСЛАВНИ ПОГРЕБНИ ЗАВОД
ДУШАН И МИЛОШ ЋОРЂЕВИЋ
ВЛАСНИЦИ
3517 N. Pulaski Road, Chicago IL 60641
Telephone 773.588.2200 + Fax 773.588.5300
www.svetagora.com - info@svetagora.com

MALI OGLASI SVAKOG MESECA DO 80 SLOVNIH ZNAKOVA

POSLOVI / PRODAJA / ZAMENA /
IZNAMLJIVANJE / POZNAVSTVA / RAZNO

Neopozivo naručujem objavljivanje malog oglasa u listu „Ogledalo” i to po ceni od \$20 dolara bez slike (\$30 sa slikom ili \$40 u koloru sa slikom).

SA NAMA ĆETE LAKŠE DOĆI DO ŽELJENOG CILJA

Tekst vašeg oglasa možete poslati mailom ili na našu adresu:

Ogledalo - Serbian Mirror, Inc

P O BOX 13472 CHICAGO IL 60613

GODIŠNJA PRETPLATA
na Ogledalo!
MOŽE BITI LEP POKLON
VAŠIM DRAGIM RODITELJIMA
ILI PRIJATELJIMA.
PRETPLATITE IH!

ŠTA KAŽU STRUČNJACI DA LI PRIRODNI BILJNI PROIZVODI MOGU POMOĆI KOD KAŠLJA

M uči vas kašalj? Niste jedini! U ovom periodu većina ljudi ima isti problem. Sa profesorkom dr Draganom Pavlović, specijalistom kontrole i primene lekovitih biljaka, razgovarali smo o tome gde je mesto lekovitog bilja u terapiji kašlja.

Kašalj je najčešći simptom bolesti disajnih puteva. Bilo da je suv i nadražajni ili produktivan (praćen sekretom), on ometa san i naše svakodnevne aktivnosti. Ponekad je teško opisati ili proceniti tip kašlja, posebno zato što se javljaju i mešovite forme (suv kašalj obično kasnije prelazi u produktivan). Za razliku od sintetskih lekova, biljni prirodni proizvodi se uspešno kombinuju i mogu ispoljiti blagotvoran efekat na sve vrste kašlja. Biljni proizvodi sa medom su bezbedna i efikasna pomoć u terapiji početnih faza respiratornih oboljenja. Istraživanje koje smo moje kolege i ja sprovedeli na jugu Srbije tokom 2018. godine je pokazalo da kod problema sa disajnim putevima gotovo 80% roditelja/staratelja daje svojoj deci med, pčelinje proizvode ili proizvode od meda i lekovitih biljaka. To potpuno ima smisla, jer je med bezbedan za starije od godinu dana i efikasan kao

pomoć u tretmanu početnih respiratornih infekcija. Prema smernicama Nacionalnog instituta za zdravstvo (NICE) prva linija odbrane kod kašlja pre sintetskih ekseptoranasa i antitusika, a svakako pre antibiotika, treba da bude iz prirode: med i proizvodi od meda. Osim antibakterijskih i antioksidativnih, med ispoljava i umirujuće i opuštajuće efekte.

Kako biljni proizvodi deluju na kašalj?

Biljni proizvodi mogu smiriti kašalj i/ili olakšati.

Biljne sluzi stvaraju zaštitni sloj na sluzokoži i smanjuju nadražaj na kašalj. Novija istraživanja su potvrdila njihov efekat na ubrzavanje regeneracije tkiva, kao i protivupalno i imunostimulativno delovanje. Koren belog sleza (*Althaeae radij*) se vekovima koristi za ublažavanje nadražaja na kašalj upravo zbog prisustva sluzi, a Evropska agencija za lekove (EMA) ga smatra tradicionalnim rešenjem za suvi, nadražajni kašalj. Cvet kamilice (*Chamomillae recutitae flos*),

bogat sluzima, flavonoidima i etarskim uljem, se tradicionalno koristi za ublažavanje simptoma prehlade i lečenje upale sluzokože usta i grla, stimuliše bronhijalne žlezde koje pomažu da i ispoljava antibakterijsko delovanje. Biljni ekseptorans koren jagorčevine (*Primulae radij*) smanjuje gustinu sekreta i olakšava njegovo iskašljavanje. Dodatno, kako se veoma često javlja mešoviti kašalj ili pacijent nije siguran kako kašlje, ja uglavnom preporučujem biljne lekovite proizvode koji sadrže kombinacije ovih biljaka i na taj način smiruju suvi, ali i olakšavaju iskašljavanje kod produktivnog kašlja.

Koja je uloga vitamina C u biljnim proizvodima za kašalj?

Vitamin C je snažan prirodni antioksidans koji doprinosi jačanju imunološkog odgovora i neophodan je za normalno funkcionisanje organizma. Važan je u borbi protiv infekcija, a upravo tokom infekcija njegov nivo u organizmu opada. Pušači su takodje populacija kojoj se preporučuje veći unos vitamina C.

Šta mislite o višekomponentnim biljnim proizvodima?

Ne treba zaboraviti

fenomen sinergizma biljnih aktivnih sastojaka što je jedan od osnovnih postulata tradicionalne medicine. Naime, pokazano je da je ukupan efekat biljnog ekstrakta/kombinacije biljnih aktivnih supstanci veći od efekta pojedinačnog izolovanog sastojka tog ekstrakta/pojedinačne supstance. Upravo zbog toga primena polikomponentnih biljnih proizvoda može dati odlične rezultate. Pravilan odabir lekovitih biljnih vrsta, proveren kvalitet biljne sirovine, pažljiv razvoj formulacije i kontrola finalnog proizvoda vode efikasnijoj i bezbednijoj upotrebi biljnih proizvoda.

Koja je Vaša poruka za kraj?

Dobro formulisan preparat sa odabranim kvalitetnim biljnim sirovinama može biti dragocena pomoć za sve vrste kašlja. Moje iskustvo je da višekomponentni biljni proizvodi, pomažu da se smiri suvi, nadražajni i iscrpljujući kašalj, kao i da se olakša eliminacija nagomilanog sekreta u disajnim putevima. Rastvor za oralnu primenu se lako primenjuje i dozira, a deca i odrasli najbolje prihvataju upravo tečne farmaceutske preparate za peroralnu primenu, ističe na kraju prof. Pavlović.

Kulinarstvo Maje Radović

Maja Radović

PODVARAK

Osnovni sastojak ovog variva je kiseli kupus iseckan na rezance uz dodatak crnog i belog luka, bibera i lovorovog lista. Priprema se sa više svinjske masti uz dosta suvog mesa i slanine, kako bi se obogatilo ukus.

Slično srpskom podvarku je specijalitet francuske pokrajine alzaski šukrut koji se takodje pravi od kiselog kupusa, ali se za razliku od podvarka, dinstaju na puteru u sirčetu ili vinu, sa dodatkom korijandera i lovora.

Preteča podvarka je staro srpsko jelo samarluk. Njegova termička obrada je malo blaža u odnosu na današnji podvarak. Priprema se kao mešavina kiselog seckanog kupusa i pirinča, a u mrsnoj verziji u samarluk se

dodaju čvarci.

Recept za podvarak

Glavica kupusa do 2kg, 1 glavica crnog luka, nekoliko čenova belog luka, 150ml masti, slanina, suvo meso, krmenadle (može pileće ili ćureće meso po izboru), biber, lovorov list.

Iseckajte kupus na sitne komade ili rezance, zagrejte mast i izdinstajte crni i beli luk dodavajući postepeno slaninu, suvo meso i krmenadle. Sve to dinstati 15 min. a zatim dodati iseckan kupus i nastaviti dinstati još pola sata. Gotovu smesu začiniti začинима po izboru, a zatim je prebaciti u glinenu posudu i peći u rerni na 200 stepeni 2-3 sata.

Služiti uz vruću praju.

Recept za samarluk

Glavica kiselog kupusa do 1,5 kg, 100gr pirinča, glavica crnog luka, nekoliko čena belog luka, biber, lovorov list, 2 dl ulja, kašika ljute aleve paprika i bosiljak.

Kupus iseckati, crni i beli luk propržiti na ulju. Dodati iseckan kupus pa dinstati još oko 15-ak minuta. Za to vreme skuhati pirinač. Dinstanom kupusu dodati alevu papriku, biber i bosiljak. Umešati pirinač pa sve zajedno zapeći u rerni oko sat vremena.

D ok ga moderna gastronomija odbacuje i kritikuje, on je i dalje glavna zvezda srpske kuhinje. Prava kalorijska bomba i jelo koje budi asocijaciju na zimu, sneg, pucketanje vatre i neodoljivog mirisa koji se širi iz kuhinje.

Podvarak je jelo poznato na Balkanu, Orijentu ali i u nekim evropskim državama.

Mii Niketić, Ani Mijatović i Djurdjini Jovanović

Srećan
rodjendan
**Aleksandru
Živkoviću,**
dug i srećan
život žele:
sin Aleksandar Jr,
supruga Katarina,
brat Petar i
majka Slavica.

Srećan
12. rodjendan
**Filipu
Marinkoviću**
želi njegov tata
Zoki. Iskrenim
čestitkama i
pozdravima
pridružuje se i
redakcija Ogledala

DELTA D

Company with more than 10 years of experience in expedited freight is hiring over the road NON-CDL drivers for brand new Mercedes-Sprinter Van. Some experience preferred. CDL NOT REQUIRED. Paid every week.

Driver must have clean driving record.
For more info call or text"

Alen: 708-250-9111 / Dragana 312-203-2309

Email us at: olya@deltad.us

OBJAVITE MALE OGLASE:

**Tražite posao
nudite posao
prodajete nešto
Tu smo za vas**

**- stojimo vam na usluzi
pozovite: 773-744-0373
ili nam pišite na:
ogledalo@gmail.com**

Srećan rodjendan
Aliji Dalipoviću i
sve najbolje želi
supruga Milica sa
decom i redakcija
Ogledala.

Srećan rodjendan
**Predragu
Lazoviću,**
žele njegovi
najdraži, sin Novak sa
mamom Marijanom.
Čestitkama se
pridružuje
redakcija Ogledalo.

Za Ogledalo specijalno skandinavke radi Jovan Novaković

	GRUPA OKUP-LJENIH LJUDI	VRSTA FOSILA, OKAMENJEN LIST	VRSTA LEKOVITE BILJKE, VALERIJANA	VLASNIK VINSKOG PORDUMA	AMPER	MESTO KOD NOVOG SADA		MESTO BLIZU LJIGA	INICIJALI DIKEN-SOVOG JUNAKA TVISTA	INICIJALI GLUMICE ORAŠANIN	RIBARSKA MREŽA	NAPLAVINA	UZVIK ODOBRAVANJA	
ŽITELJ JEDNE EVROPSKE DRŽAVE							GLUMICA MALJEVIĆ GLUMICA SA SLIKE							
MUZIČAR DENIS NANA DVAMENA					ŠIITSKI VER-SKI VOĐA PARALISANOST									
POTONULOST								POKUŠAJI UBISTVA POZNATE LIČNOSTI	STARIJI MUZIČAR JANEZ	LIČNA ZAMENICA GL. GRAD TURSKE				
ŽITELJ JEDNE EVROPSKE DRŽAVE					OLABAV-LJENO SUVIŠAN TERET								UČESNIK MEČA ZA TITULU	
	VRSTA BETONA BARMEN										'SCIENCE FICTION' DELO I. ANDRIČA			
STARIJI IRSKI FUDBALER ROJ				NAČIN IZVOĐENJA JEDANAESTERCA PANČEVO								ISTOK INICIJALI PISCA CANKARA		
INICIJALI FUDBALERA LAKIČEVIČA			ŽITELJ VAROŠICE ZBRKA											
NEPER	SELO KOD KLADOVA VEŽBA U KARATEU													
STARA MERA ZA TEŽINU (MN.)				OSTAJANJE ISAILO ODMILA								LITAR LOŠ PISAC		
BIVŠI ARGENTINSKI FUDBALER, GABRIJEL										INSTITUT ZA PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA PATULJASTI BIVO				
PISMENA POTVRDA						LUDOLFOV BROJ DINAR			ZAČINSKA BILJKA PRAVITI					
VRSTA MORSKE RIBE					INICIJALI GLUMCA I IMITATORA "MIČKA"			OPREMA BRODA JARBOL						
						AKT TAŠNA								
						OBLAST U ŠPANIJU							OBILAZIM PUTEVIM	
						IME GLUMICE RINE				HERCEGOVAC AVARIN				
						BREME								
							MESTO U ITALIJI LIČNA ZAMENICA							
						VRSTA MASNOSTI ALKOHOLA								
					NOVAC U NIGERIJU						KISEONIK			

VAŠA POEZIJA

Radovan Pejović

ZAVIST

Glumi dobrotu,
Dok joj nemir oduzima dah,
Njena osećanja uvek,
Samo su sivi prah.

Tudja lepota,
Uspeh il' slave šum,
Razdiru joj srce,
Mračne um.

Da uskrati, umanju
Sprema na sve
Jer ona nema
Vrednosti ove.

U tišini samoće
Ona vrisne...
U glavi stvara eliksir kobni
Za prijatelje prisne.

3							8
	1	6		8	7		
9			2			1	
2			9			4	
	8	1		2	9		
4			8			2	
3			1			8	
	2	5		4	1		
5							2

6							4
	8	9		3	5		
1			5			7	
3			7			2	
	1	8		5	3		
8			2			5	
7			9			6	
	5	2		7	1		
1							2

VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI - VICEVI

Učiteljica traži od dece da joj kažu ime nekog cveta na slovo K. Perica diže ruku, ali učiteljica kaže: - Hajde ti, Janko.
- Kukurek — kaže dečak.
- A, dražesno, dražesno — pohvali ga učiteljica.

Traži učiteljica potom od djaka da joj kažu ime nekog cveta na slovo P. Opet se Perica ubi dižiću ruku, ali učiteljica opet ne pita njega.
- Hajde ti, Milice.
- Petunija — kaže devojčica.

- A, dražesno, dražesno — na to će učiteljica.
Na kraju, učiteljica pita decu da joj kažu ime nekog cveta na slovo O. Ovaj put samo Perica diže ruku. Razmišlja učiteljica može li Perica da

kaže nešto ružno, ne seća se ničega...
- Pa hajde sad Perice.
- Orgazam! — opali Perica kao iz puške. - Ijuuu Perice, pa to nije cvet — povika učiteljica.
- Znam, al' je dražesno, dražesno...

11811 US Highway One#205
North Palm Beach, FL 33408

nikolar.nvrealtygroup.com
(508) 360-7791

**Nikola
Radovanović**
Real Estate Agent

**UŽIVAJTE U LETU TOKOM CELE GODINE
- NADJITE SVOJ NOVI DOM NA FLORIDI!**

Delray Beach

Palm Beach Gardens

West Palm Beach

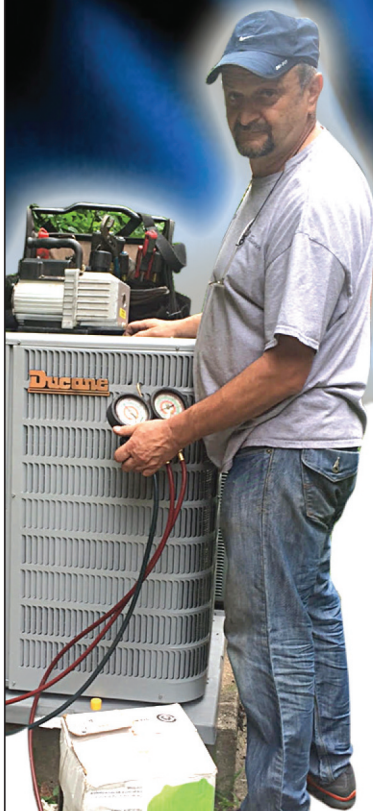
TESLA AIR

HEATING & COOLING APPLIANCES

24 HOUR SERVICE

SRBO KONSTATINOVIC

Commercial & Residential

Cell: 708.307.2816
Tel: 708.802.4160
srbolis@yahoo.com

*Za udobnost, toplotu
i svežinu u vašim
domovima i
poslovnim prostorima*

TESLA AIR

Shear Elegance

*Za novi imidž, lepu frizuru
i blistavu boju kose*

773.271.9602

**Hear extensions i keratin
Frizure i šminka za svadbe
i druge svečane prilike
Sve na jednom mestu u vašem salonu
SHEAR ELEGANCE**

*U srcu Lincoln Square
4719 N. Lincoln Ave. - Chicago IL 60625
Radno vreme: Pon-sub 10am -7pm - Nedeljom 10 am -4pm*

**Generalni sponzor
Srpskog filmskog festivala
Čikago 2019. - 2021.**

RENTIRANJE I PRODAJA KAMIONA

- ✓ NOVIJI KAMIONI
- ✓ UKLJUČENE POPRAVKE
- ✓ BEZ LIMITA NA MILJE
- ✓ IFTA UKLJUČENA
- ✓ OSIGURANJE KAMIONA (BOBTAIL)
- ✓ UKLJUČENA REGISTRACIJA
- ✓ POPUSTI KADA SE ODMARA
- ✓ MOGUĆNOST OTPLATE KAMIONA SA 0 DEPOZITA (DOWN)
- ✓ 1000\$ NEDELJNO FIKSNA CENA

KONTAKT

 205 W GRAND AVE SUITE 123
BENSENVILLE, IL 60106

 (630)506-8869
Vlada

